

ELŐFIZETÉS

KELLYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hatásos ponts sor egyszer 30 fill.
Minden következőnél 16 filler.

Nyitási ára 40 filler.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és osztrák egyetemen
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 111.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 111.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, június 14.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Fekete renesszánsz.
- Wekerle helyettesít.
- Román tanfolyam Aradon.
- Bonyodalom egy nagy örökség körül.
- Nagy fordulat az újszentannai háború ügyében.
- Hét nap hangulatai.
- Nyári zivatarok.
- A betű öl.
- Könnnyü Katát táncba vinni...
- A gellérthegy-i kéjgyilkosság.
- Tavaszi ébredése.
- Öngyilkos szerelem pár.
- A hadnagy titokzatos halála.
- A Paskulyok.
- A császárjubiläum titkából.
- A L. Házból.
- Érdekes kurlai döntvény egy aradi szövetkezet ügyében.
- Tárca: Az utörök Aradon. Irta: Dr. Leitner Ernőné.

Fekete renesszánsz.

Arad, június 13.

A magyar történet annáleseiben a legfeketebb szó a Karaffa neve, a császárkirályi tábornoké, az aranygyapjas vitézé, az eperjesi hiénáé. Ez a vadállat volt az, aki olyan válogatott kinok közt végeztette ki a felsőmagyarországi nemesség színétvirágát, aminőt a legörjögőbb római császárok se tudtak kieszelni. Karaffának könnyű volt találgatni: az inkvizitorok tanítványa volt, akik égő emberáldozatok bűzével kedveskedtek a szent Jézusnak nevében, a szeretetek istenének nagyobb dicsőségére.

Mi vétük volt ezeknek a kerékbe tört, nyársba huzott, vérpadra hurcolt, áldozatoknak?

Magyarok voltak és protestánsok voltak...

Eh, ne emlegessük azokat a szomorú időket még a jelen alkalommal se, mikor Eperjesen a vértanúk emlékét ünnepli az ország. Ne jussanak eszünkbe a bakók, ne átkozzuk őket, csak áldjuk az áldozatok emlékezetét. Ne lássuk lábukon a spanyol eszima helyét, hátukon az izzó vasbélgyeget, ne kezeiket, melyeket borzalmasan összeroppantott a hüvelykcsavar, ne irtózzunk el az égési sebektől, amiket a tizes parázs hagyott rajtuk: csak a glóriát lássuk fejük fölött.

Áldjuk emléküket s adjunk hálát az irgalmas istennek, amiért elmúltak fejünk fölül azok a borzalmas idők, mikor az ő nevében gyilkolták egymást az emberek.

De elmúltak e hát azok az idők?

Ugyanakkor, amikor az eperjesi ünnepet üli meg az ország, az ország főrendei előtt szóba kerül a római pápa ő szentségének egy rendelete, amely a Magyarországon kötött vegyes házasságokat megfosztja törvényes jellegüktől. Teszi ezt úgy, hogy egyik elődjének Péter püspöki székében visszavonja azt a rendeletét, amely igenis törvényesnek minősíti a vegyes házasságok törvényességét, hanem még ki is terjeszti az azokat szabályozó törvény hatályát.

Micsoda ez? Miért izgat a római pápa őszentsége épen a magyar törvények ellen? Miért nem becsüli meg azt, amit elődje szentnek rendelt, épen Magyarországon? Miért akarja a felekezeti harcok tüzeit kigyújtani épen ebben az

országban, amelynek felkent királya apostoli jelleget nyert Péter utódjától s amelynek népe mindig tisztelte az egyházat? Miért süti azok házasságára, akiknek frigyét nem katolikus, hanem más szertartású szolgálja áldja meg az egy Istennek, az ágyasság szégyen bélyegét s mért löki fattyusorba az ilyen frigyből született gyermekeket?

Kínos kérdések, melyekre nem mer feleletet keresni az ember, mert attól fél, hogy egyszerre megtalálja őket.

A vallásosság ellen senki sem emel kifogást, de a klerikalizmus fekete renesszánszától minden liberális ember megborzad.

Csak egyben bizakodunk. A magyar nemzet a maga törvényeit a pápai befolyás ellenében az egész középkoron keresztül meg tudta védeni. Visszautasította a leghatalmasabb pápák illetlen kísérletét is, azokét is, akik porig alázták Frigyes német császárt, János angol királyt, Fülöp francia királyt. Magyarországgal nem bírtak az Incék, a Gergelyek és a Bonifácok. A szent király, László, a pápával szemben is, szentsége dacára is tudta biztosítani a magyar állam méltóságát. Nagy Lajos király is, Hunyadi Mátyás is. Sőt 1304-ben a budai papság hazafias buzgóságában annyira ment, hogy nunciussával egyetemben kiátkozta a pápát, aki szabad hazájukat az Isten nevében igába akarta hajtani.

Kiváncsiak vagyunk reá, vajjon Apponyi Albert nem kíván-e katolikusabb lenni Szent László királynál?

Az utörök Aradon.

Irta: Dr. Leitner Ernőné.

Ez a cím illeti meg legjobban a pünkösdi ünnepekre hozzánk lerándult Magyarországi Nőegyesületek országos szövetségét.

Azt a nehéz, küzdelmes, fárasztó utat, amelyet ők megjárnak, a nagyközönség alig ismeri, s így méltányolni sem tudja. Akárhányszor úgy törnek keresztül az előítéletek kódén, mint bátor harcos az ellenség táborán. Pedig azt a harcost lelkesítheti a tudat, hogy bátorságát megjutalmazva láthatja, legyőzve ellenfelét, megkapja a megérdemelt elismerést. Míg ellenben az ezen a téren működő nők csak magvetők, fáradságuk gyümölcseit csak az utókor fogja élvezni.

Mert ma még a tömeg nem érti az ő munkásságukat. Egyesek persze, akik az értelmi fejlettség azon fokán állanak, hogy megérteni képesek az ő kitűzött céljaikat, akiknek lelkük minden jó és szép iránt fogékony, akik lelkesedni tudnak mások ideális küzdelmeiért, annál nagyobb készséggel nyújtják az elismerés palmáját a bátor küzdőknek. Respektálják önzetlen, önfeláldozó küzdelmüket, buzgalmukat. A tömeg pedig halad a maga útján s csak egy-egy nagyobb siker elérésekor eszmél indulenciájából és áll be a tapsolók közé.

Indolencia! Hány szép és nagy eszmét fojtott el ez az egy szó csirájában!

Akiknek szerencsájuk volt az Aradon megfordult buzgó apostolokat személyesen megismerni, azok csak az elismerés, tisztelet és elragadtatás hangján beszélhetnek róluk. Természetesen azokat értem, kik nem a kötelességszerű érdeklődést mimelik, nem kicsinyes külsőségek után indulnak, hanem igyekeztek gondolkozásmódjukat megfigyelni, szóval annyira az idő és a társadalom konvencionális illemtana megengedi, lelkivilágukba vetni egy pillantást.

Egyszerűség, természetesség jellemzi őket leginkább. Öltözködésük is egyszerű, disztinált, majdnem puritán. Magaviseletükben kerülnek mindent, ami feltűnő, hisz öneik nincs szükségük a feltűnő öltözködési mód reklámjára, mert érzik, hogy ez nem volna méltó hozzájuk. Ha valaki extravaganciát keres, náluk bármilyen téren, az ugyancsak csalódik.

Vannak köztük, kik azért mondanak le a családi élet örömről, hogy kitűzött ideális céljaiknak szentelhesék életüket. Mert hisz a családi élet részben egész más mederbe tereli a nő munkakörét s a családi élet ezer apró bajai, örömei bénítólag hatnának az ezen téren való munkásságukra.

Hogy mennyire át vannak hatva ideális eszméiktől, mutatja mostani lejövetelük is. Nem sajnálva időt, fáradságot, leküzdve minden akadályt, jöttek, hogy hirdessék a világraszóló új eszméket, amelyek egykoron hivatalosan lesznek enyhíteni ezernyi szerencsétlennek szenvedéseit.

Maga az alelnöknő egy országos hírű kapacitás, nemcsak tanügyi, de minden humánus és kulturális téren. Európai műveltsége párosulva ritka nagy tudásával, sokoldalúságával, éleslátásával, bámulatba ragad mindenkit. Ami azonban legjobban predestinálja őt nagy ügyek élére, az az ő páratlan szónoki tehetsége. Őt szónokolni hallva, az ember örömmel gondol azokra az eljövendő időkre, amikor a nőknek nagyobb szerepkörük lesz, hol egy ilyen szónoki zseni is jobban érvényesítheti kiváló tehetségeit.

A „Nagyasszony“ is megtisztelte városunkat látogatásával. Van-e, ki őt nem ismeri! Ki nem élvezte már az ország első műintézetében az ő csodálatos művészetét, ki nem hallgatta lélekzetviassafojtottan az ő lelkének vulkanikus kitöréseit? S amily csodálatos nagy ő a színpadon, ép oly elragadó a magántársaságban. A nagy embereket jellemző szerénység, udvariasság, nála a tökéletességig ki van fejlődve. Ha nem is a nagy művésznő glóriáját

Wekerle helyettesít.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Budapest, június 13.

Jusch Gyula, a képviselőház elnöke ma barátságos találkozáson van iskolatársával, akikkel együtt maturált s akik közül excellenciás egyedül csak ő. Helyette tehát Návay elnököl. Két interpellációt jegyeztek be. Hódy Gyula neheztel az osztrák miniszterelnökre, aki Dalmáciát teljesen Ausztriához ragasztotta. Ezt vivja vissza interpellációjával Hódy Magyarországnak. A másik interpelláló Babics Ljuba. Neki az íj, hogy Horvátországban a postai nyomtatványok nem emelik ki Horvátország külön állami voltát.

Friss ajándékul törvényjavaslatot is terjesztenek be. Thoroczkay Miklós gróf betérjesszi a bizottság jelentését a szeszadó-törvényjavaslatról. — Szász Zsombor pedig törvényjavaslatot nyújt be a bírások meghosszabbításáról.

Andrássy Gyula gróf utban van Anglia felé. Helyettese Wekerle miniszterelnök a közegészségügyi javaslat tárgyalásánál. A javaslat 22 ik szakaszához Maniu Gyula módosítást nyújtott be. Wekerle a kormány nevében kijelenti, hogy a módosítást elfogadja. A szavazást Návay ekként teszi fel: Elfogadja-e a Ház a szakaszt változatlanul?

Elfogadták változatlanul s most már hasztalan kívánták a szavazást Maniu módosítása fölött.

As ülésen Návay Lajos elnököl. Thoroczkay Miklós gróf betérjesszette a pénzügyi bizottság jelentését a szeszadójavaslatról. Szász Zsombor az igazságügyi bizottság nevében a kurlai bírások reformjáról szóló törvényjavaslatról referált.

(A közegészségügyi törvény.)

A 22. szakasznál

Wekerle Sándor kijelenti, hogy a távollevő Andrássy Gyula gróf nevében hozzájárul Maniu Gyulának tegnapi beadott javaslatához.

Elnök azonban elfeledte feltenni a kérdést Maniu módosítására s így a Ház változatlanul fogadta el a szakaszt.

A 24. szakasznál

Mezőfi Vilmos: Négy heti szabadságot kíván biztosítani az orvosoknak a nyári kurzusokban való részvétel lehetővé tételére.

Wekerle Sándor: Nem járul hozzá az indítványhoz. A kérdést adminisztratív okokból

kell nézni. Az orvosok különben kollégiáltságból ugyis szokták helyettesíteni egymást.

A 25. szakasznál

Mezőfi Vilmos: Módosítást nyújt be, hogy a fegyelmi fórumok közül maradjon el a járási orvos.

Wekerle Sándor: Szerinte kívánatos, hogy a viszonyokkal ismerős járási orvos fegyelmi fórum maradjon.

(Wekerle leokézta.)

A 26. §-nál

Mezőfi Vilmos: A nyugdíj s az orvosok özvegyei és árvái dolgában tesz indítványt.

Wekerle Sándor: Nem lehet, hogy az orvos, bármilyen esetben is meghal, nyugdíjat szeressen ezáltal családjának.

Mezőfi Vilmos: Persze, direkt azért fog meghalni az orvos, hogy nyugdíjat biztosítson családjának! (Derűtlenség.)

Wekerle Sándor: Ez léha álcélködés.

A Ház mellőzte Mezőfi indítványát.

(Módosítás.)

A 27. szakasznál

Beniczky Ödön indítványozza, hogy minden 800 lakosu községnek okleveles szülész-nője legyen.

Berzsenyi János: Hozzájárul az indítványhoz, azzal a hozzáadással, hogy ahol 1000 lakos van, ott két szülész-nő legyen.

Wekerle Sándor: Mindkét módosítást elfogadja.

A Ház így határozott.

A 34. szakasznál

Buzáth Ferenc: Azt kívánja, hogy a közegészségügyi bizottságnak több gyógyszerész tagja legyen.

Wekerle Sándor: Elfogadja a módosítást.

A Ház is így határozott. A többi szakaszt változatlanul fogadják el.

Ezzel a javaslatot részleteiben is megszavasták.

(Apróbb javaslatok.)

As állami vasgárak tüzelőanyag és vasércszükségletének biztosításáról szóló javaslatot Zúnszky István előadó ajánlotta elfogadásra.

Melczér Géza: Elfogadja a törvényjavaslatot. A bajok orvoslása végett a köszvények intenzívebb fejlesztését ajánlja a kormány figyelmébe.

A javaslatot a Ház elfogadja.

Toinay Lajos előadó: A vác—budapest—gödöllői helyiérdekű villamos vasut engedélyezéséről szóló javaslatot ajánlja elfogadásra.

Hédervári Lehel: Kéri a kormányt, hasson oda, hogy a villamos vasut a főváros közepéig haladasson.

Szterényi József: Ezt a kérdést a főváros közönsége döntheti el. A kereskedelmi kormány

ebben az irányban megtette a lépéseket, de itt minden a főváros áldozatkészségétől függ.

A Ház a javaslatot elfogadta.

Szabó Károly a rudolfsnadi ármentesítő társulatnak szánt segítségről szóló javaslatot ajánlja elfogadásra.

A javaslatot elfogadja a Ház.

(Az ingyenes népoktatás.)

Elnök: Következik az ingyenes népoktatásról szóló javaslat.

Felkiáltások: Nincs itt Apponyi!

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszt.

Szünet után

Vértán Endre előadó a javaslat kulturális jelentőségét hangsúlyozza. A törvény sok szaklatást fog megszüntetni. Megemlíti az államosítás okából a javaslat ellen intézett támadásokat. Ezeket igazságtalanoknak mondja.

Pólit Mihály: A javaslatot minden európai ember csak lelkesedéssel fogadhatja. Nagy kulturális jelentősége van. Ezután az autonómiáról szól s védi minden felekezetenek azt a jogát, hogy ragasszák autonómiájához, melyet ugyis csak hosszú harcok árán tudott megszerezni. A javaslat nagy hibája, hogy ezt az autonómiát veszélyezteti. (Zaj.)

(Magyarország nem a magyaroké.)

Áttér a nemzeti népoktatásra. As országban lakó nemzetiségieknek joguk van a nyelvükhöz és joguk van iskolában tanulni azt, mert Magyarország még nem a magyarok országa. (Óriási zaj, elnök esengtet.)

Felkiáltások: Rendre, rendre.

Hédervári Lehel: Vízet az öregnek!

Pólit Mihály: Indítványozza a törvényjavaslatnak a napirendről...

Elnök: Pólit képviselő ur beszédében ezt a kifejezést használta: „Magyarország még nem a magyaroké.” Minthogy a nemzetiségek egyenjogúsításáról szóló törvény Magyarországot egységesnek és osztatlanak mondja, ezért a kifejezésért a leghatározottabban rendreutasítom. (Helyeslés.)

Pólit Mihály: Szólni akar.

Elnök: Mi az, hogy gondolta képviselő ur a mondottakat, fontartom a rendreutasítást.

Szentkirályi Zoltán a függetlenségi párt nevében elfogadja és örömmel üdvözlí a javaslatot.

(Molnár apát a javaslat ellen.)

Molnár János (néppárti) kijelenti, hogy akadhatnak ugyan, akik hazafiatlansággal vádolják, s mégse tagadja meg meggyőződését és a javaslatot nem fogadja el. (Nagy zaj.) Kijelenti, hogy ellensége ugy az általános, mint a részleges államosításnak és ezért határozotlan ellene szavaz a javaslatnak.

Török Kálmán: Bár ő is egyházi ember

látnók feje felett lebegni, lelki emelkedetése, irodalmi és általános műveltsége akkor is elragadna. Ha a legelvontabb tárgyról beszél is, előadása mindvégig lebilincselő.

Aki hallotta előadását az antialkoholizmusról, aki látta, mennyire tud lelkesedni ezen a téren is, ha megtámadva látja hazáját, akik hallották őt felzokogni, mert veszélyben tudja nemzetét, azok képzeljék őt el magántársaságban, mikor a hazaszeretetről beszél!

Minden szava él, gyújt, felelevenít előttünk eseményeket, eszméket, melyek ugyanott pihennek szívünkben — de az élet mindennapi prózája lassankint elhomályosítja azokat.

Az előadása alatt felújulni látjuk a nagy idöket; nem érezzük saját parányi voltunkat, sőt! Valami olyan érzés lopózik belénk, mintha mi tulajdonképpen igen fontos tényezői lehetnénk valami nagy eseményeknek, ha, még egyszer visszajönnének a nagy idök, s mindnyájunkra igen fontos missziék várnának. Ilyen illuziókat tud a nagyasszony kelteni hallgatóiban.

Együtt és egyenként érdemes volna az utörökkel bővebben foglalkozni. Hisz mindnyájan oly kiváló szellemi kapacitások. Vannak köztük egész ifju leányok, kiknek ajkairól szinte csu-

dálatosan hangzik a komoly tbéma, mikor más hasonló koru leányok még a jourthémákból nem tudnak kibontakozni. Ők azonban már ott vannak a zászló alatt, hogy egész tudásukat, minden idejüket az ügynek szenteljék, hogy az eszmét egy lépéssel közelebb vigyék a valósághoz.

Üdv a bátor utöröknek!

A poétalány.

Irtá: Lis.

Íróasztala mellett ült és rimekbe öntötte tüzes gondolatait. Közben mosolygott, kacagott, elpirult, ahogy épen rimekbe öntött érzelmei ösztökélték. Min dszédületesebb magasságra ragadta őt a forró, csapongó képzelet. Elkészült a vers, szilaj, bohó, leányos ábránddal volt tele.

— Miért zeng leginkább a színes ábrándról? — kérdezte tőle többször a szerkesztő.

A nyílt, okos, feketeszemü poétalány ilyenkor kedves pózba vágta magát, pajkosan félrehajtotta fejét és átszellemülten felelt:

— Előbb mondja meg nekem szerkesztő ur, miért oly szép, oly édes tavasszal a természet? Miért kel életre a virág?

— Mert tavasszal itt van az ideje.

— E válasz reám is illik. Mert az én lel-

kemben is tavasz van. Langyos, boldogító tava z. És ezért dalolok oly sokat a rózsás álmokról.

— Nem fél, hogy fájdalmas lesz a felébredés?

— Nem!

— Olyan határozottan mondja ezt?

— Igen.

— De hátha mégis eljön a pillanat, amikor eloszlik a bűvös álom, mely most hatalmában tartja. Ha csalódás éri, és...

— Csalódás? Ez nem érhet.

— Ön nagyon határozott kijelentéseket tesz. Pedig... pedig...

— Értsük meg egymást uram. Ön azt gondolja ugye, hogy én egy szerelmes, ámodozó, bohó leány vagyok. Lehet, hogy aki a verseimet olvas, szintén hasonlóképp vélekedik. Igen ám, csak hogy azt a lány szerelmi hangot, mely végigömlik dalaimon, nem az ugynevezett „ideál” fakasztja bennem. Az „igazi” még számomra nem jött el. A szerelmet valójában nem ismerem, csak a sejte em él bennem. És ez a sejtelem méla akkordokat fakaszt szívemben, melynek melódiája szítja, forróvá teszi fantáziámat és ekkor... ekkor megszületik a dal! A pajzán, szilárd, mámoros dal. Mi leányok, a mikor még csak a sejtelem él bennünk, át tudjuk gondolni a szerelem érzetét. Fantáziánk minden atomja ezzel van tele és ha nem is valakibe, de magába a szerelembe szeretünk bele...

de katolikus pap, de a felekezetre nézve a javaslatban jogcsorbítást nem lát.

Schullert Adolf, a szászok nevében ellenzi a javaslatot. A kormány ezzel az intézkedéssel mélyen belenyúl az autonómiába.

(Interpelláció Dalmácia miatt.)

Hódy Gyula az osztrák miniszterelnöknek ama múltkori kijelentése dolgában interpellál, hogy Dalmácia Ausztriához tartozik. Kérdi a miniszterelnököt van-e erről tudomása és hajlandó-e kijelenteni, hogy Dalmácia Magyarországhoz tartozik.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Ez alkalommal érdemben nem válaszol, de kijelenti, hogy először az illető beszédek és a miniszterelnök válaszát kell alaposan áttanulmányoznia. Az ülés ezzel véget ért.

Román tanfolyam Aradon.

A kultuszminiszter rendelete.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 13

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter az állami tanító- és tanítónőképzők gyakorló iskolái számára körrendeletet adott ki, melyben arról intézkedik, hogy egyes állami tanító- és tanítónőképzőkben a magyar nyelv tanítása mellett minő más hazai nyelvet kell a növendékeknek megtanulniok.

A rendelet hivatkozik arra, hogy a közoktatásügyi kormány gyakran kerül oly helyzetbe, hogy egyes népiskolákhoz olyan tanítókat kénytelen kinevezni, akik a község lakosságának s így a gyermekeknek a nyelvét nem értik. Ennek káros eredményei nyilvánvalók, mert miként oktassa a tanító a magyar nyelvre az idegen ajkú gyermekeket, ha nem tudja magát megértetni velük? A miniszter most arról kíván gondoskodni, hogy egyfelől azok a növendékek, akik a magyar nyelv mellett valamely más hazai nyelvet anyanyelvi készséggel beszélnek, az e nyelvű tanításra való képesítést is megszerezzék, másfelől a csak magyarul tudó növendékek valamely más hazai nyelvben a legszükségesebb ismereteket és beszédbeli készséget elsajátíthassák.

Elrendeli tehát a miniszter, hogy az 1908—1909. évtől kezdve *mindegyik állami képzőintézetben rendezzessék be ilyen tanfolyamot*, azoknak a képzőintézeteknek a példájára, amelyekben ily tanfolyamok már évek óta működnek. E célra hetenkint 2—2 órát kell fordítani s a tanfolyamban való részvétel minden növendékre nézve kötelező.

A már meglevő csáktornyai horvát, dévai román és losonci tót tanfolyamok példájára a *miniszter most új tanfolyamok szervezését rendeli el, még pedig Aradon és Kolozsváron a román, Baján, Szabadkán a szerb, Eperjesen, Iglón, Léván, Modorban és Znióvárán a tót, Máramaros szigeten a rutén, Temesvárott a német, esetleg a román nyelv számára.*

Bonyodalom egy nagy örökség körül. Rehabilitált ügyvéd.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 13.

Egy aradmegyei vonatkozású bonyolult hagyatéki ügyet tárgyalt tegnap a temesvári közigazgatási bizottság. A Weber hagyatéki ügye ez, amely — úgy lehet — hosszú ideig fog még anyagot szolgáltatni különféle hatósági eljárásokra. A Weber örökösök Temesvár város árvaszékét súlyos mulasztásokkal, Reiner Géza dr. ügyvédet pedig súlyos beszámítási büncselekményekkel vádolták. Az árvaszék ellen emelt panaszt a belügyminiszter elküldte Temesvár város közigazgatási bizottságához, amely az eljárást beszüntette. A zavaros pörnek egyik fázisa ezzel talán befejeződött, ha ugyan a mostani határozatba az örökösök beleszólnak. A közigazgatási bizottság ülésén Geml József főjegyző referált a Weber-ügyről. A jelentés fontosabb részei a következők:

Az 1890. február 3-án *Brádon* hirtelen elhalt Weber Miklós Budapesten birtokos lakással, hol 1242 forintnyi butornemű lett leltározva; az aradmegyei Kishalmágyon 2096 holdnyi birtoka volt, melyet két évvel halála előtt 32.000 forintért vett és amely 118.350 forintnyi

cselekvő értékben lett leltározva, de tartozás-ként 100.800 forint is lett felvéve; továbbá az aranyos-tordamegyei Offenbányán a fél évvel halála előtt 100.000 forintért hitelben megvett aranybányából 60 százalék részesedés volt, de mivel a 40 százalékkal részes többi tulajdonosok helyett is jelentékeny összeget beruházott, ennél fogva a leltárban társaival szemben 118.868 forintnyi követelés lett cselekvő állapotként felvéve, továbbá a zártkutatómányok értéke 10.000 forinttal, valamint a bánya és ingatlan 60 százaléka 96.620 forinttal, vagyis az egész cselekvő vagyon 225.188 forinttal, de ennek ellenében a tartozás 156.700 forinttal lett leltározva; a hunyadmegyei Sztanizza községben kutatómányi jogokban 5000 forint, az ezzel szemben fennállott 4579 forint tartozással lett leltározva; végül utólag Temesvárott 14.828 forint értékű magánkövetelésekkel szemben 32.460 forint magántartozás leltározatott. Az egész cselekvő hagyatéki leltárak szerint 364.104 forint, a szenvedő állapot 294.410 forint volt, úgy, hogy tiszta vagyonként 69.664 forint mutatkozott. De az elhalálozás után még egy bitelező jelentkezett 70.000 forintnyi követeléssel, úgy, hogy tulajdonképpen a tartozások teljesen felemészítették a cselekvő állapotot; sőt mivel az offenbányai leltárban szereplő 118.868 forint követelés csak a bányának kedvező eladása esetében lett volna a társtulajdonosokra jutó vételárból a hagyatéki javára levonásba hozható, de az aranybányát eladni nem lehetett, ennél fogva az örökösök helyzetét 118.868 forint szenvedő átlag szerint kell megítélni.

Mivel a kishalmágyi birtokból csak körülbelül 200 hold volt szántó és legelő, a többi pedig erdő és terméketlen s ennél fogva a birtok csak évi 1200 forintot jövedelmezett; — mivel továbbá az offenbányai aranybányába 300.000 forintot kellett volna beruházni, de erre a hagyatéknak nem volt pénze, s így az aranybánya semmit sem jövedelmezett, — ennél fogva a közel 300.000 forint tartozásra mitsem lehetett törleszteni, sőt kamatok sem voltak fizethetők, úgy, hogy a tartozások kamatok kamatjával hét év alatt majdnem a tőke kétszeresére emelkedtek. A birtokokat csak oly módon lehetett hét évig is megtartani, mert a szakértők véleménye szerint az aranybánya 300.000 forint beruházás esetén 780.000 forint értéket fog képvisel-

— És melyik kedvesebb maga előtt? Ha a szerelembe, vagy ha „valaki“-be szeret az ember?

A poétalány sötét szemei élesen csillogtak és sugárzó arccal felelt:

— Ha „valaki“-be szeretünk. Az ember fantáziáját örökösön egy édes gondolat tölti el: szeretni, szeretni. A szívet egy nyugtalan, de mégis jóleső érzés tartja fogva és mialatt dobog a szíve, minden dobbanása ezt mondja: szeretni! Én is tudnék szeretni. Forró, igaz szerelemmel. Makacs ragaszkodással. De még késik, akit várok... Még nem jött el. Pedig ha itt lenne, akkor tudnék csak igazán irni forró, epedő dalokat. De hiszem hogy eljön. Várom... Várom őt édes sejtélemmel. Érzem, hogy eljön, Nemsokára...

Hónapok teltek el. A poétalány újból íróasztala mellett ült és mélyen elgondolkodva írt. Épp egy órája ült az íróasztal mellett, de az előtte levő fehér papíron alig volt pár sor. Leírta egy mondatot, majd áthuzta azt. Így ment ez sokáig. Már megtelt az első oldal, a második, végül a harmadik, de a rövidke vers még mindig nem készült el. Csupa áthuzott rimekkel volt tele a három oldal. Nyugtalanul nézett szét. Mély elmerengés rezgett tekintetében. Végig nézte a tele írt oldalakat, majd fásultan dobta el a tollat. Friss levegőre vágyott. Le-

ment az utcára. Alig járkált tíz percig, mikor valaki üdvözölte őt.

Aszerkesztő volt.

— Hütlenné lett a Muzsához? kérdezte mosolyogva a poétalánytól. Vagy pedig a Muzsa lett hütlenné magához? — tette hozzá tréfásan.

A poétalány elsápadt és zavartan kérdezte: — Miért?

— Az utóbbi versei nagyon eltérnek az előbbiektől. Nincs bennük meg az a megkapó harmónia mely a gondolat és a való között van. A legutóbbi különösen meglepett. Ha nem láttam volna a maga hangzatos nevét a szöveg alatt, úgy kétségbe vontam volna, hogy azt maga írta.

A poétalány fásultan nézett a szerkesztőre. Szemeiből most nem sugárzott elő szokott kedélyessége. Olyan volt, mint aki hosszú betegség után először megy a levegőre.

— Igaza van szerkesztő ur... mondta aztán lassan. Az írásaim nagyban különböznek az előbbiektől. Eddig szívemben megelevenedtek dalaim, meleg fészket találtak ott. Most...

A poétalány elhallgatott és kis gondolkodás után mélabusan folytatta:

— Most csak fájdalmat okoznak. Éret, kinoz a dal, mit rimekbe öntök.

— És miért?

A poétalány elpirult, a hangja reszketett, amint szólt:

— Mert utamba tévedt az a „valaki“, akit vártam. A sejtélem átváltozott valóságra. Sze-

retek... És mióta szívembe költözött ez a hatalmas érzés, azóta a toll ügyetlenül serceg a papiroson. Ha írni kezdek, elsötétül a fantáziám, minden gondolatom érzéssé válik és ez a mély, nyugtalanító érzés minden akaratom ellenére, megöli bennem a gondolatot és én csak némán érzek és szenvedek... Ez utóbbi nélkül elképzelhetetlen a szerelem. A szenvedést a bizonytalanság, a kétség szüli. És ezeket nem tudom elűzni magamtól...

— Tehát ilyenén fordult a dolog? Emlékezzék vissza, hiszen azt mondta, hogy csak akkor tudna igazán forró, megkapó dalokat írni, ha sejtelve valóságra válnék?

A lány szemeiben egy könnycsepp csillant meg.

— A valóság kiöli a lelkekből az édes illúziót. Amíg a sejtélem élt bennem, rózsás képzeletem gyönyörűen színezte ki a szerelmet. Most pedig, ha írni kezdek, csak fájó, nyugtalanító érzések gyötörnek. És ha a lélek beteg, a fantázia sem csaponghat szabadon... Vágytam megismerni a szerelmet. Megismertem. Azt hittem boldoggá tesz. Mosolyogva gondoltam el: egyszerre *keltől* szerethetők. A költészetet és őt. Csalódtam e feltevésemben. Mert míg „ő“ befészkelődött mélyen a szívembe, addig lassan, észrevétlenül elhidegült tőlem a másik: a költészet!

— És itt egy mély, elfojtott sóhaj rebbent el a poétalány ajkán.

selni, a miben a hagyaték és hitelezők is biztak, annál inkább, mert bőzben négy ajánlat is tétetett a bányának 600.000—650.000 forinton való megvételére.

Mivel azonban a bánya eladása még sem sikerült, sőt, három-négy év múlva kitűnt, hogy a bánya a várakozásoknak nem felelt meg, sőt az teljesen értéktelenné bizonyult, ennél fogva az egész vagyonnak el kellett veszni. A kishalmági birtok 1897. szeptemberben 50.400 forintért, az offenbányai ingatlan és aranybánya 1898. januárban 88.000 forintért lett eladva, úgy, hogy körülbelül 150.000 forint tartozás maradt kielégítetlen.

Ebből látható, hogy nem az örökösök, hanem a hitelezők szenvedtek kárt és hogy panaszosok alaptalanul támadják az árvaszéket és kérnek 500.000 korona kár megtérítését, mert az igen bonyolult gyámhatósági eljárásban az árvaszék különben is mindenkor törvényesen és a legnagyobb gondossággal járt el, de az adósságokkal tulterhelt vagyont meg nem menthette, annál kevésbé, mert mindössze 500 forint készpénz került gyámhatósági kezelés alá és mert a 100.000 forintért megvett aranybányába fektetett vérmes remény teljesen illuzóriusnak bizonyult.

A közigazgatási bizottság a nyolc főpontban felállított panaszok egyikét sem találta helytállónak s különösen nem mondhatta ki a felelősséget az árvaszék ellen azért a 300.000 koronás készpénzlopásért, mely néhai Weber Miksának Brádon történt elhalálozásakor állítólag történt, mert arról soha nem értesült és azt az özvegy is csak most jelentette be.

Ennek folytán a közigazgatási bizottság az árvaszékekkel szemben sem szabálytalanságot, sem mulasztást, sem gondatlanságot nem észlelvén, a panasz elutasítása mellett az eljárást beszüntette. A fenti tényállásból egyúttal megítélhető annak a súlyos támadásnak az értéke, melyet a Weber-örökösök Reiner Géza dr. ügyvéd ellen folytatnak, aki az elhunyt nővérenek a fia és az özvegynek jogi képviselője volt.

A bizottság egyhangulag elfogadta a jelentést.

MULATSÁGOK

(=) Nagyszabásu nyári mulatság a Csáiban. Az aradi könyvnyomdászok „Gutenberg” dalköre nagy nyári mulatságát mindenki már örömmel várja. S íme, már csak két hét választja el a mulatai kívánókat e minden tekintetben sikeresnek ígérkező nagy naptól. A rendezőség a legmagasabb és a legszebb célokért: a szórakozás, dalért és táncért munkálkodik. Lessz is eredménye! Vöröspartitó zene mellett fogják majd lejteni a szebbnél-szebb táncokat a párok egész a késő éjjelel órákig. És e napon a nagy sárga „Autobusz” is táncszőrűen repül útszalival a csáiai nagy erdő bájos birodalmába. A szórakozás minden irányában szétszórt meghívók hűen elmondják a június 28-iki nagy nyári mulatság ötvenes kellemességét. S ezután kéri a rendezőség mindazokat, akik még eddig távedésből meghívót nem kaptak, hogy ezen kívánalmakat a rendezőségéi (Teleky-utca 15.) jelentseék be.

(=) A Petőfi asztaltársaság népnepélye. A városligetben június 21-én a Petőfi asztaltársaság nagyszabásu népnepélyt rendez érdekes és mulattató programmal, délután két órai kezdettel. Két zenekar egy fuvós és egy vonós felváltva fog játszani. Belépti díj 40 filler. Este tánc lesz. A jótékony célú mulatság érdekében a rendezőség nagy büszkölget fejt ki. 2246

Nagy fordulat az ujszentannai háboru ügyében.

A miniszter megsemmisítette az ítéletet.

Leirat az alispánhoz.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 13.

Rendkívül érdekes fegyelmi tárgyalás folyt le március hó elsején az aradi vármegyeház kistermében. Lulay Mihály és három társa, volt ujszentannai polgári iskolai tanítók ellen tartott a vármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya tárgyalást az új, 1907. évi XXVI. törvénycikk alapján. Ez volt az egész országban az első ilyen fegyelmi ügy, melyben védő és közzvádó is szerepeltek. A fegyelmi választmány a szentannai tanítókat a törvény 14. szakaszának alapján elítélte dorgálásra és pénzbüntetésre, valamint az összes eljárási költségek megtérítésére.

Az ítélet a polgári iskolai tanári körökben óriási feltűnést és nyugtalanságot keltett. A fővárosi polgári iskolai tanárok egyesületében akció indult meg, hogy a miniszternél az ítélet megsemmisítését kérészközöljék. A tanárok felfogása szerint a fegyelmi ügyben nem az illetékes fórum ítélték s így ítélete végrehajthatatlan.

Sokan azt vitatták, hogy az egész tárgyalás helytelenül folyt le, mert az alkalmazott törvény nem vonatkozik a polgári iskolai tanárookra. Az 1907. évi XXVI. törvénycikk — és nem mint az indítványt tevő kir. alügyész mondá XVI. t. c. — nem vonatkozik a polgári iskolai tanárookra.

Az 1907. évi XXVI. t. c. az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről szól.

E törvénycikk 14. §-a ugyanis így szól: „Addig is, míg a tanítók jogviszonyai általános rendezést nyernek, az 187. XXVIII. t. c. 7. §-ának 3. és 4. pontja az állami elemi népiskolai tanítókra vonatkozólag a következőleg módosítottatik.” A tárgyalás tehát nem jó alaptól indult ki. A törvény, amint a fenti idézetből kitészik, világosan és kétséget kizáróan megmondja, hogy az a törvény és így a tárgyalási mód nem vonatkozik polgári iskolai tanárookra. Hibás volt tehát a tárgyalás menete, úgy az ügyész, mint az ügyvéd szereplése.

Hibát követett el az előadó, az ügyész, a védő és mindenki. A tárgyalás nem volt szabályszerűen vezetve és az ítélet is a nem idevonatkozó törvény foka szerint állapított meg.

A kultuszminiszter ugyanarra az álláspontra helyezkedett, mint a polgári iskolai tanárok. A miniszter ugyanis ki-mondotta, hogy Aradvármegye közigazgatási bizottsága *illetéktelenül* ítéltékett ebben az ügyben s *Dálnoky Nagy Lajos* alispánhoz intézett leiratában megsemmisítette a bizottság ítéletét.

Az ügy előzményeiről s a föltűnő ítéletről ezeket írjuk:

Az ujszentannai polgári fiúiskolai tanítók és az intézet igazgatója között keletkezett viszálykodás bizonyára még élénk emlékezetében van a közönségnek. Sokszor és sokat foglalkozott ezzel az ügy-

gyel a kir. tanfelügyelő, a megyei közigazgatási bizottság és a közoktatásügyi miniszter. A viszálykodásokból olyan áldatlan állapotok és botrányok fejlődtek, melyek már-már az iskola jó hírnevét veszélyeztették. A közoktatásügyi miniszter, hogy ennek bekövetkezését megelőzze, a viszálykodás szitóját, Eötvös Mihály és Lulai Mihály polgári iskolai tanítókat, még az ellenük megindított fegyelmi vizsgálat befejezése előtt, hivatalból más állomáshelyre helyezte át.

Az aradvármegyei közigazgatási bizottság tagjaiból alakult fegyelmi választmány — mint ismeretes — folyó évi február hó 29-én tartott nyilvános ülésén, tekintettel az enyhítő körülményekre és arra, hogy az igazgató ellen emelt vádak néhány pontja a vizsgálat folyamán részben beigazolást nyert, Eötvös Mihályt és Lulai Mihályt 100—100 korona, Molnár Ödönt 50 korona pénzbüntetésre, Hencz Mátyást pedig dorgálásra ítélte. Szabó Béla igazgató ellen a fegyelmi eljárás megindítását javasolta.

Most a közoktatásügyi miniszter a bizottság fegyelmi választmányának ezt a határozatát, tekintettel arra, hogy a határozat az 1907. évi XXVI. törvénycikk alapján hozatott, megsemmisítette, mert az idézett törvény az állami polgári iskolai tanítókra, illetve azok fegyelmi ügyeire nem vonatkozik és így ezeknek a tanítóknak fegyelmi ügyében az 1876. évi XXVIII. törvénycikk 7. §-a alapján újabb határozat hozandó.

Egyben elrendelte, hogy ezen újabb határozatot megelőzőleg Szabó Béla ujszentannai állami polgári iskolai igazgató ellen a szabályszerű fegyelmi vizsgálatot sűrűn megindítsák.

A Páskulyok.

Lengyel Zoltán sajtópörei.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 13.

A budapesti esküdtbíróóság érdekes becsületsértési sajtópör tárgyalását tűzte ki a mai napra. A pör anyagát az az idő szolgáltatta, amikor Lengyel Zoltán fegyvertárának legelősebb fringtált szegeste Polónyi Géza mellőnek. Az ádáz hírlapl küzdelem az egész ország érdeklődését fölkellette, ami abban is megnyilvánult, hogy Lengyel seregestől kapta hível üdvözlő táviratát. Lengyel Zoltán a rokonszenvedő megnyilvánulásainak eme távirati dokumentumait időnkint közzétette „A Nap”-ban, amely a múlt év február 17-én többek között a következő táviratot is közölte:

„Önszeten kündelmedben szívvel-lélekkel résztveszek. Páskuly.”

A távirat Szilágyssomlyóról, Ugron Gábor kerületéből érkezett, ahol Ugron akkori pártjának vezére csakugyan egy Páskuly volt a szilágyssomlyói Páskulyok közül, Lengyel Zoltán személyes ismerőse. Amint az események beigazolták, a távirattal valaki rossz viccet csinált, mert a Páskulyok sietve dementáltak a nekik tulajdonított üdvözlést. „A Nap” szerkesztősége ugyanis az üdvözlés megjelenését követő napon ezt a cáfolatot kapta:

„Keddi számukban megjelent Lengyel üdvözlő távirat hamisítás. Páskuly Antal, Páskuly József és id. Páskuly István.”

A Páskulyok azonban nem elégedtek meg ezzel a cáfolattal, hanem egyidejűleg a következő táviratot küldték a „Magyarország”-nak:

„A Nap” keddi számában megjelent, Lengyel üdvözlő közlemény egyszerűen hamisítvány. Küldője gazember, mert a somlyói Páskulyok, mint becsültes hazafiak, Lengyel nem üdvözölheték. Páskuly Antal, Páskuly József és idősb. Páskuly István, Szilágyosomlyóról.”

A cáfolat megjelent a „Magyarország”-ban, ahonnan reggel átvette a „Budapest” című lap is. Lengyel Zoltán nem hagyta annyiban a dolgot, hanem becsültesértési sajtópörít indított úgy a Páskulyok, mint a „Magyarország” és „Budapest” napilapok ellen.

Ma a Páskulyok ellen emelt panasz tárgyalása volt soron a budapesti törvényszék előtt. A tárgyaláson, amelyet *Sárkány* Lajos vezetett, Páskuly József már nem jelenhetett meg, mert meghalt. Antal és István kijelentette, hogy a község koalíciós jegyzőjére való tekintettel küldte el a cáfoló táviratot. Először sajnálkozásukat fejezték ki és *bocsánatot kértek*. Lengyel Zoltán elfogadta a nyilatkozatot s így meg sem kezdődött a sajtópör érdemleges tárgyalása.

A hadnagy titokzatos halála

Holttest a Dunában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 13.

Egy budapesti hadnagy titokzatos haláláról értesít fővárosi tudósítónk. A katonatiszt holttestét a budapesti halászhók húzták ki a Dunából s a katonai és polgári hatóságok nyomozása *öngyilkosságot* állapított meg a halál okául. Hogy miért követte el a hadnagy az öngyilkosságot, azt még nem lehetett kideríteni. Szerelmi bánatról és adósságokról beszélnek, de pozitíve egyiket sem, a valószínűség szerint azonban mind a kettőt lehet állítani.

A titokzatos esetről első táviratunk ezeket mondja:

A budapesti térparancsnoksághoz ma délelőtt az az értesítés érkezett, hogy Budafokon a halászhók a Dunából egy tiszt ruhába öltözött férfi holttestét fogták ki. A térparancsnokság azonnal bizottságot küldött ki, amely a holttestben *Alsó Sándor* 52-ik gyalogezredbeli hadnagyot ismert fel. A hadnagnál semmiféle írást nem találtak, amelyből az esetre világosságot lehetne vonni. Maga a térparancsnokság sem tud semmit, mert az ezred csak ma este érkezik a fővárosba Piliscsabáról és hozzá semmiféle jelentés nem érkezett arról, hogy miként tűnt el a hadnagy.

Később jelent tudósítónk: *Alsó Sándor* hadnagy 4 év óta szolgál az 52. gyalogezredben, ahol társai és felebarátjai egyaránt nagyon szerették. Soha panasz ellene nem volt; pontos és kötelességtudó katonának ismerték. Apja, egy nyugalmazott honvédőrnagy, Budán lakik, ő maga január óta a Kacska utca 21. számú házában lakott özvegy *Neubauer* Istvánnál. A szobáért járó díjat mindig pontosan fizette, május elsején azonban adós maradt a bérről. Az asszony két levélben felszólította, hogy legyen szíves, fizesse meg a bért, de a hadnagy, aki mindig rendkívül udvarias volt, nagy meglepetésére nemcsak nem fizetett, hanem feleletet sem adott. Eközben május 26-án az ezred kiment Piliscsabára. Elment vele a hadnagy is anélkül, hogy fizetett volna. Június elsején a bér elmaradt a bér. Az asszony nem tett a hadnagy ellen semmi lépést, mert azt kifogástalan urlemberek ismerték.

Alsónak nem volt semmiféle kedvtelése: nem ivott, nem játszott, csendes és nyugodt

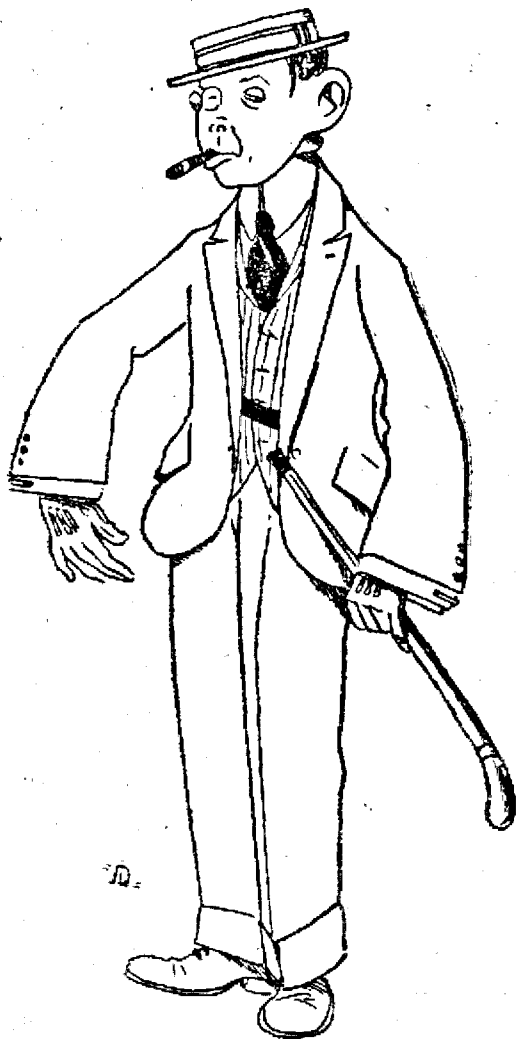
embernek ismerték. Ezrede ma estére jött vissza a fővárosba, ő maga délelőtt Piliscsabán biciklire ült és a főváros felé indult. Elindulásakor magával vitte kardját és revolverét. Hogy Budapesten mit csinált, nem tudni, de megállapították, hogy *mielőtt a vízbe ugrott, fűbelbítte magát*. A golyó a katonatiszt arcát egészen eltorzította. Amikor a holttestet kifogták, kard nem volt az oldalán. Most azt kutatják, hol járt a hadnagy a biciklén és hová lett a bicikli meg a revolver.

A rejtélyes öngyilkosság okáról bizonyosan még nem tudnak. Bajtársai körében szerelmi bánatról beszélnek, sokan pedig a bértartozással és más állítólagos adóssággal hozták összefüggésbe az esetet.

Az érettségi tájáról.

I. Az éretlen.

II. Az érett.

SPORT.

+ A Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége pünkösd hétfőjén tartotta Nagy Emil dr. elnöklésével rendez évi közgyűlést Budapesten. A közgyűlés *Steinitzer* Pált, az

Aradi Tornaegyesület ügyvezető alelnökét az országos szövetség egyik alelnökévé választotta.

+ Az Aradi Posta- és Távirtda Tisztviselők Sport egyesületének a honvéd lovassági lakotanya és útvágóhíd közötti sporttelepén ma délután 4 órakor megtartandó hármas versenynek tegnap között programja kibővült: azaz, hogy a Postások és a Torna egyesület fűlabda csapatai között mérkőzés lesz. Belső díj nincs, a programot ingyen adják.

Érdekes kuriai döntvény egy aradi szövetkezet ügyében

A megtagadott cégbejegyzés Odisszeája.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 13.

Megemlékezett már az *Aradi Közlöny* arról az immár egy esztendő óta húzódozó ügyről, mely egy aradi szövetkezetnek cégbejegyzése körül keletkezett. Ennek a szövetkezetnek ügye bejárta már az aradi törvényszéket, a kereskedelmi minisztériumot, a nagyváradi királyi táblát és most provokálta a királyi kuriának egy nagy elvi jelentőségű határozatát.

A illető szövetkezetet aradi iparosok, kereskedők, kishivatalnokok alakították meg a múlt esztendő nyarán *Általános Fogyasztási- és Termelő Szövetkezet* címmel. Célul azt tűzte ki magának, hogy tagjai részére élelmiszereket, háztartási és egyéb árucikkeket termeljen és árusítson, lakóházakat építsen és végül, hogy tagjai részére *kulturális intézményeket létesítsen*. A szövetkezet, melynek mindjárt alakulásakor hatszáz tagja volt, az aradi törvényszéknél kérte a cégek jegyzékébe való felvételét. A törvényszék helytadva a kérelemnek, elrendelte a cégbejegyzést és törvényszerűleg felterjesztette a cég kivonatát a kereskedelmi minisztériumhoz, hogy azt a Központi Értesítőben tegye közzé.

Ekkor azonban meglepetés történt. A cégbejegyzések felügyeletére kirendelt miniszteri biztos megtagadta a Központi Értesítőben való közétételt, ami nélkül pedig a szövetkezet nem működhetik. A cégbiztos előterjesztést adott be az aradi törvényszékhez a cégbejegyzés ellen. Kifogásolta azt hogy egy szövetkezet feladatai közé kulturális intézmények létesítését veszi fel, holott szerinte szövetkezet csak tagjai *gazdasági, anyagi* érdekeinek kielégítésére alakulhat. *Heller* kir. törvényszéki bíró a cégbiztos előterjesztésének helyt is adott és felhívta a szövetkezet igazgatóságát, hogy az alapszabályoknak ezt a pontját törölje.

A törvényszéknek ezt a határozatát az igazgatóság megfeleltette a nagyváradi királyi táblához, amely februárban *megváltoztatta* az aradi törvényszék határozatát és arra az álláspontra helyezkedett, hogy mivel a kereskedelmi törvény nem tartalmaz tiltó rendelkezést arra nézve, hogy egy szövetkezet kulturális intézményeket is létesíthessen, az aradi törvényszék eljárása nem volt helyes. A törvényszék közölte a királyi tábla határozatát a miniszteri biztossal, aki viszont ezt a határozatot megfeleltette a királyi Kuriához.

A királyi Kuria a napokban tartott nyilvános ülésében *megváltoztatta a tábla határozatát és az aradi törvényszék határozatát hagyta helyben*. *Beck* Hugó dr., a kiváló kereskedelmi jogász előadásában foglalkozott ez ügygel a Kuria és indokolásában az egész ország közönségét érdeklő nagyfontosságú elvet mondott ki. A kulturális tevékenység — mondja az indokolás — *kivül esik a kereskedelmi jellegű*

szövetkezet működési körén és az a szövetkezet, amely ilyen feladattal alakulna, nemcsak a királyi bíróságoknak, hanem a közigazgatási hatóságoknak is felügyelete és ellenőrzése alá tartoznék, ami pedig hatásköri összeütközésekre adhatna alkalmat.

Első eset ez, hogy a Kuria a szövetkezetek ilyen vitás ügyében dönt. Magyarországon ez idő szerint körülbelül ötezer szövetkezet van, amelyekre nézve igen nagyfontosságú a Kurianak ez az álláspontja, amely a szövetkezeteket eltiltja mindenféle kulturális működéstől, iskolák, könyvtárak felállításától és fentartásától.

Az aradi törvényszék ezek után most ujonnan felhívja a szövetkezetet az inkriminált pontnak az alapszabályokból való törlésére.

TANÜGY.

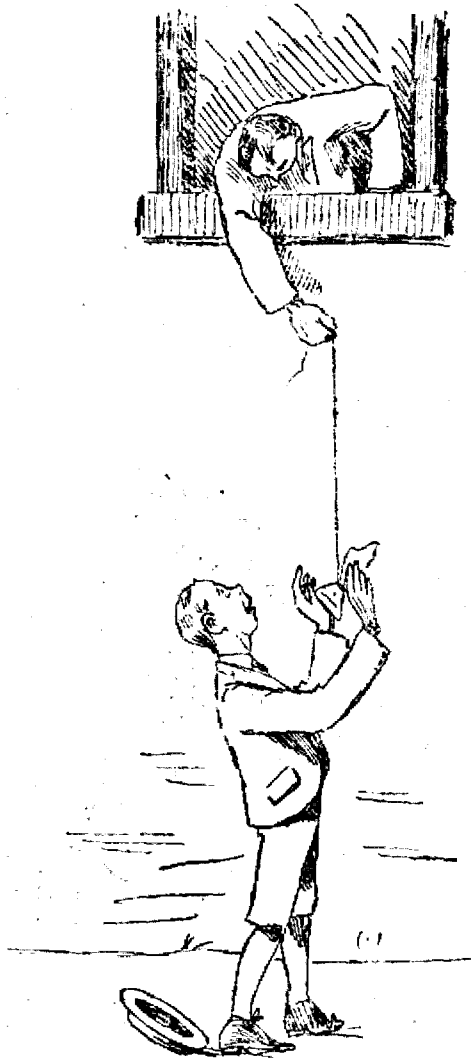
(—) Érettségi a főgimnáziumban. Az aradi királyi főgimnáziumban ma értek véget az érettségi vizsgálatok, melyeket Vass Bertalan dr. tankerületi főigazgató és Roseth Arnold dr. miniszteri biztos vezettek. A három napig tartó vizsgálatok eredménye szerint *jelesen érettek*: Balogh Ernő, Burián Géza, Eisler Géza, Fekete Kálmán, Simon Béla, Széll Aladár. — *Jól érettek*: Bauer Gyula, Farkas András, Fonyó Aladár, Hegedüs Sándor, Holländer Sándor, Kaufmann Imre, Major Rezső, Schiller Dezső, Szabó Lajos, Zechmeister Sándor. — *Érettek*: Cristophóry János, Czárán Géza, Grünwald Odön, Lukács István, Mertzy Ágoston, Montag István, Pellegrini Mihály, R. bitzey Ferenc, Spielberger Henrik, egy tárgyból szeptemberre utasították Lázár Gyulát.

(—) Vizsgahangverseny. Ma délután tartotta az Aradi Zenekonzervatórium ez idel második vizsgahangversenyét, amelynek sikere az intézet régi, jó hírnevét nagyban emelte, elismerést szerzve a kiváló tanári karnak is. A növendékek közül külön is ki kell emelnünk *Abeles Györgyöt*, aki Gilet: „Madrigál”-ját nagy technikai készséggel, sok zenei érzékre valló ritmussal és tempóval adta elő zongorán *Geller Mátyás Wienawky* „Mazurká”-ját adta elő hegedűn nagyon szépen. *Goldzieher Éva* Singalé „Abránd”-ját hegedűn, *Goldzieher Fülöp* pedig zongorán Reinhold „Impromptu”-ját interpretálták ügyesen, nagy hatást kelteve. A nagyszámú közönség zajos tapsal honorálta a kis művészeket ambíciósus, szép játékukért. A többi növendék is dicsőreget érdemel.

(—) Evzáró ünnepély. A Kossuth utcai iskolában június hó 18-án d. u. 6. órakor tartják az evzáró és zárlóünnepélyt, melynek sorrendje a következő: 1. M-gnyitó. 2. „Nagy a világ.” Éneklés az V. és VI. osztály. 3. „Kossuth sirja.” Szavallás: Horváth Dániel VI. oszt. tanuló. 4. „Világosnál.” Szavallás: Juhász József IV. oszt. tanuló. 5. „Kurucdal.” Éneklés az egyesített énekkar. 6. „Aradváros.” Szavallás: Went István III. oszt. tanuló. 7. „Balog Ádám nótája.” Éneklés: Pirovszki Jenő és Kolozsi Jenő V. oszt. tanulók. 8. „Baudl levele.” Szavallás: Went Ferenc I. oszt. tanuló. 9. „Messze-messze Rodostóban...” Éneklés: Kolozsi Jenő V. oszt. tanuló kar kísérettel. 10. „Mit építessz Marcikám...” Elmondja: Havica György és Szegdi Pál I. oszt. tanulók. 11. „Rongyos csárda.” Éneklés az egyesített énekkar. 12. „A nemesi nász.” Szavallás: Márton István II. oszt. tanuló. 13. A zárló felavatása nygys. Varjassy Árpád kir. tanácsos ur által. 14. Himnusz. Éneklés az egyesített énekkar. 15. „A hazaszeretetről.” Szavallás: Volai Dezső VI. oszt. tanuló. 16. Zárbeszéd. A tanulók kései munkáiból egybeállított kiállítás bemutatója.

(—) Az aradi fa- és fémipari szakiskola növendékeinek rajza megtekinthetők vasárnap, június hó 14-én egész nap és csütörtökön június hó 18-án egész nap az iskola helyiségében.

Az érettségi tájáról.

III. A panama.

Két nap hangulatai.

Ti fáradt tekintetű és szomorú arcú emberek, vagy naiv lelkű, bizakodó, vidám kedvű istenteremtésai — ilyeneknek is kell lenni ezen a földön — gondoltok-e néha a városi közgyűlésekre? A közgyűlésekre, ahol komoly és salomoni bölcsességű férfiak nagy, talán a ti sorsotokra is többé-kevésbé jelentékenyen befolyó intézkedéseket csinálnak, hogy ne mondjam követnek el, ahol javaslatokat fogadnak el, batározatokat hoznak, amelyeket aztán — igazán minimális idő — husz év alatt közel is juttatnak a végrehajtáshoz — uti figura docet...

És főképp gondoltok-e néha Steiner Józsefre, a nagy javaslat előterjesztőre, aki egy szép napon először szólalt fel a kártya és a pezsgő, ez a két szükséges, de nem könnyen megszerezhető jó megadóztatása érdekében — ez határozottan hátrányos volt a népszerűség szempontjából. Akinek javaslatát helyeslő fejbölgatások közt életbeléptette a legutóbbi közgyűlés, megtoldva ezt egy harmadikkal, a sör megadóztatásával. Itt meg kell állni egy szóra.

Meg kell állni és a kritikus hidegségével a krónikás objektivitásával mérlegelni a dolgokat. Júniusban, a jázminillatos, liliumvirágos június hónapban ugyan határozottan napszerűbb volna az ember, ha szépen nyugodni hagyná a száraz, aktuális témákat, de Steiner József arca biztatón mosolyog felém a messzeségből és én bánatos lemondással nekifogok a vashidról írni, erről a hatóságilag protezsált Lucza székéről, amely még csak papíron létezik, de rövid

idő alatt állni fog büszkén, diadalmasan és erősen, husz és előreláthatólag még egynéhány esztendő tanácskozásának gyümölcse gyanánt.

Most már belefogtam és belegabalyodtam. Ugylátszik, én nem értek a vashidak ügyéhez; ilyenkor júniusban tele vagyok lrral hangulattal, amelyek keresztül törnek minden akadályon és utat kérnek maguknak. Akkor hiába gondolok pezsgő-adóra, kártya-adóra, Steiner Józsefre, — megbocsásson, ha netalán sokat csuklanék mostanában, bácsi — erre a praktikus és reálisan gondolkodó emberre, nagy hirtelenében végeznem kell velük, mert hátra van még a sör is, ez a jó, derék, szeliden és kellemesen butító nyárspolgár ital, ennek a megadóztatásával történt szörnyű igazságtalanság ellen kell felemlenem tiltó szavam. Hogy aztán nyom e ez valamit a labban, vagy sem — az már teljesen mindegy. Ha némely városiata ezt az elvet tartaná szem előtt: sohase szólalna föl.

Hja igen, a sör! Gondolt-e valaki arra, hogy ez a szegény emberek itala? Nem azokat a szegényeket értem, akik kenyérrre alig elég pár krajcárjukat a pálinkás boltokba hordják, hanem igenis azokra, akik nyári melegben izzadó homlokkal lótnak-futnak a megélhetésért, vagy akik piszkos és dohos levegőjű hivatalokban rójják nap-nap után a betűt. Ezeknek hogyné eene jól naponként egy-egy pohár jeges sör, mikor csak tíz krajcárba kerül és ördög viáye azt a tíz krajcárt azon már ugysem vesznek házat. A sör, amely nem csinál emóciókat, nem, legfeljebb a lábába száll az embernek, amely nagyobb mennyiségben fogyasztva sem ad duhajkodási vágyat, harci kedvet, nem csak egy helyben ülni készlet, kedvesen butit és jóakarattal mosolyogtat — érj ér valamit kérem a mai világban, ahol „boldogok a balgák, a lelki szegények.”

És ne jöjjön nekem senki elő mostan alkohollal ellenes nézőpontokkal, csökkenteni ezáltal a fogyasztás úgy sem fog. A pezsgőnél sem erre vannak tekintettel. Helyeseen van, aki pezsgőt tud inni, az fizessen adót és akár ráér foglalkozni a kártyával, evvel a harmínckét levelű lóherével, amely inkább a szerencsétlenséget szimbolizálhatja, mint a szerencsét, — az is fizessen adót. De a sör, a sör, mondom az egészen más. Átkos szenvedélyeknek a sörhöz semmi közük.

Az átkos szenvedélyeknek, amelyek a mai világban élő legtöbb ember cselekedeteit uralják s a melyeknek gondos és szeretősülő anyjuk az ital és a kártya, gyönyörű két példáját állította elénk az elmúlt hét. Két magasabb rangú, előkelő családból való ifju elakarja dobni magától az életet, mert hiányzik a megélhetés legreálisabb és első feltétele, azaz az uri passziók kielégítésére nincsen elég pénz. És így, egymagában véve szörnyű tragikumot jelent, de közelebből vizsgálva az okokat, látjuk, hogy szó sincs itt semmiféle szociális bajról, semmiféle társadalmat döngető szólamokkal nem lehet itt előállni. Nem! Itt csak köröaszéges egyöntíványság szerepel az események rugójaként. A Wahrmann fiunál különösen s a Zay grófnál épen úgy, párosulva egy kis agyonneveltséggel, kora legénykedéssel. Ez csak afféle balszerencse az anyára nézve, amely ép úgy sujtbat grófi mamát, mint — uram bocsásson, — egy közöaszéges mosónőt és valóban kivételes szerencse, hogy az ifju ur nemes fölháborodásában magára és nem az anyjára emelte a fegyvert. Mert ilyen állúrókkel ez is könnyen megeshetett volna.

Obláth Mariska.

A gellérthegyi kéjgyilkosság.

Letartóztatták a tüzért.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Arad, június 13.

A rejtélyes gellérthegyi bűntényben, melyről lapunk szombati számában megemlékeztünk, még ma sem sikerült a rendőri nyomozásnak világosságot deríteni. A rendőrség megállapította, hogy Geng Mária, a szerencsétlenül járt cselédleány, pünkösdi vasárnapján lépett szolgálatba a Peterdy utca 36 számú házban Schillinger Bartalan családjánál. Vasárnap délután a kis gyermekkel sétára küldték. A gyermek kevéssel később egyedül tért haza és elmondta, hogy a ligetben az Aréna előtt egy elegánsan öltözött közepmagasságú ember megszólította az őt kísérő cselédleányt, akivel együtt elmentek és őt magára hagyták. Azóta a család nem látta a leányt, aki valószínűleg a vasárnapot és a hétfőt is ugyanezzel a férfivel töltötte és vele ment estefelé a Gellért-hegyre is. Kérdéses azonban, hogy a bűntényben ez a férfi is részes.

Ma késő délelőtt némi fordulat állott be ebben a tiokzatos ügyben. A katonai tőrparancsnokságtól egy katonatiszt jelentkezett a budapesti főkapitányságnál, ahol elmondotta, hogy sikerült kinyomoznia a lapokban közzétett névtelen levél személyleírása alapján az ottan említett tüzerkatonát, aki a levél szerint a két civilemberrel egyidejűleg jött szembe a leánnyal és a levélíróval és aki a levélíró levelezte a hegyről azzal, hogy átadja a rendőrségnek. A tüzerkatonát szerint a levélben említett katonát Csetneky Károly huszonkét esztendőes szolnoki születésű tüzer. Csetneky a kaszárnnyában vidáman beszélt katonatársainak, hogy pünkösdi hétfőjén milyen kitűnően mulatott a Gellért-hegyen, ahol egy csinos cselédleánnyal volt kalandja. Amikor a lapokból olvasta az esetet, azonnal jelentkezett kapitányánál, aki vallatásra fogta. Csetneky ezt mondotta:

— Hétfőn este fennjártam a Gellért-hegyen. Találkoztam ottan Geng Mária-val, aki egy fiatalemberrel sétált a hegyen. Én csak akkor csatlakoztam hozzá, mikor láttam, hogy a két civil erőszakkal elvisszák azt a fiatalembert, aki a leányt kíséri. Egyideig beszélgettem, enylegtem vele, aztán otthagytam és hazamentem a kaszárnnyába.

E vallomás és a névtelen levél között azonban ellentét van. A levél szerint ugyanis a tüzerkatonát kísérte le a leánnyal levő férfit a hegyről és a két civil maradt a leánnyal. Tekintettel erre a gyanús körülményre, a hatóság Csetnekyt letartóztatta.

Ma különben két törvénykezési orvos felboncolta Geng Mária holttestét és a boncolás során kétségen kívül megállapítást nyert, hogy a leányon halála előtt erőszakot követtek el. A rendőrség erélyesen folytatja tovább a nyomozást.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Kölcsey egyesület választmánya vasárnap délelőtt 10 órakor a Weitzer János utcai polgáriiskolában ülést tart. Tárgyai közt fontos közművelődési jelentőséggel bíró ügyek vannak, azért tisztelettel kérjük a tagok megjelenését. *Varjassy Árpád* kir. tanácsos elnök, *Szöllőssi István* titkár.

(*) Az aradi magántisztviselők és az osztályos munkások. Az aradi magántisztviselők egyesülete mozgalmat indított az osztályos munkásoknak Aradon való behozatala érdekében. E

tárgyban e hónap 15-én este 9 órakor a magántisztviselők egyesületében gyűlést tartanak a tagok. Es alkalommal *Kassab Géza* egyesületi titkár tart előadást az osztályos munkásokról.

Az érettségi tájáról.

IV. A ki miatt a legtöbb bukás esik.

A T. HÁZBÓL.

Hol van Apponyi?

Mikor ma az ingyenes népoktatásról szóló törvényjavaslatot kezdték tárgyalni, valaki elkiáltotta magát a Házban:

— Hol van Apponyi?

Apponyi, az új törvény apja sehol se volt látható. Nagy ujjongás támadt erre a törvény ellenzői körében, mert azt hitték, hogy le kell venni a törvényt a napirendről. *Molnár* apát boldogan dörzsölte a kezét abban a boldog hitben, hogy csak hétfőn kezdik meg a tárgyalást. A többi apró ellenzők is kiáltozni kezdtek örömmükben, de egyben nem mulasztották el a távol lévő Apponyi fejét mosni — elméletben. Az elnök erre szünetet adott, ami arra volt jó, hogy Apponyit a föld alól is előteremessék. Néhány perc múlva meg is jelent a kultuszminiszter, aki jókedvűen szemlélte: hogyan komorodnak el azok, akik az iránt még örültek az ő — távoilétének. A hirtelen elkomolyodottak csoportjához lépett, amit úgy lehetne mondani, hogy a darázs-fészekbe dugta fejét.

— Na, ugye most duzzogtok, mert hirtelen megjelentem, — mondta tréfásan. — Tudom, hogy úgy szeretnétek velem tenni, mint a rossz diákok a tanító bácsival.

— Halljuk, hogy telettek azok.

— Ez most nagyon stilszerű, — mondta a miniszter, — mert iskolai törvényről tárgyalunk. Hát a diákok, hogy amíg az öreg tanító távol volt, gombostűket raktak a székébe. A tanító bácsi azonban észrevette a csínyét és nem ült a gombostűkbe, hanem — a diákokat ültette bele.

Mezőfi Vilmos nagyon felkészülődött, hogy a népoktatásügyi javaslat tárgyalásánál minél több pontnál felszólaljon és módosításokat nyújtson be. De nehogy egyedül maradjon, hát elindult támogatókat keresni a balpárra. Ám a javaslatot jobbra ott is helyeselték. Mezőfi elfogta *Molnár Jenőt*:

— Kérlek szépen, lépj sorompóba.

Molnár Jenő megvakarta a fejét.

— Hát hiszen, kedves barátom, mondass valamit. Hiszen tudod én csak azt felelhetem, amit Darwin mondott, amikor egy nagy munkával akarták megbírní: „Én már tulságosan kényelmes és tulságosan kövér vagyok ehhez.”

Mezőfi neheztelve távozott s elmenőbe a vizsgáló szöveg:

— Ti a kormánypártiakat bosszantjátok, hogy sok békát nyeltek és mégis ti hisztek meg tőle, úgy, hogy nem tudtok ellenséki munkát végezni.

Tavaszi ébredése.

„Játszottunk mamásdit”.

Az aradi rendőrség nyomozása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 13.

Egy tíz esztendőes leánygyermeket hallgatott ki tegnap az aradi rendőrség a közkorházban. A kicsi teremtes mosolyogva játszik egy husz filléres bábával s nem is tudja, hogy olyan fertőző betegség miatt áll gyógykezelés alatt, melyet külön pavillonokban szoktak gyógyítani a kórházakban. Súlyos beteg, hetekig tartó és a legkifejlettebb szervezettel emberi testet is elsorvasztó fertőzés ellen kezelik az orvosok *Nagy Erzsébetet*, a tízéves gyermeket, akit otthon a falujában, *Szemlakon* valaki állati vágyának áldozatául szembelt ki. A fejletlen, negyedik iskolába járó leányka roppant megijedt, mikor a rendőrtisztviselő odalépett ágyához, hogy az aradi királyi ügyészség megkeresésére valami módon megtudja a szerencsétlen áldozattól a valót.

Másfél óráig tartott a megriadt gyermek vallatása s a rendőrtisztviselő azzal a meggyőződéssel távozott a kórházból, hogy a kis nyomorult beteg, *nem mondott igazat*. Mert amit elmondott, meglepően *rendkívüli* s hihetetlen még a szenzációs meglepetésekhez hozzászokott korunkban is. Éppen ezért el kell fogadnunk azt a feltevést, hogy a leánykát valaki — *talán a tettes* — nagyon megijesztette s a gyermek nem merie elárulni megrontóját. Azt valotta a leány, hogy otthon *Szemlakon*, néhány hónappal ezelőtt két játszótársa, — egyik egy *nyolc éves* fiúcska, a másik egy kis leány — a házuknak egyik félreeső helyén *lefogták a fiú és alkalommal megfertőzték őt*.

— Játszottunk, kérem nagyságos ur, — mondotta a leányka ptyeregve a rendőrtisztviselőnek — és így történt meg a baj. Papát megmamát játszottunk, de én nem komolyan gondoltam, ők pedig egész komolyra vették és lefogták engem.

A rendőrtiszt ezután már nem sokáig faggatta a gyermeket, mert hamarosan megértette nagyon gondolja a dolgot a csöpp teremtes.

Azután kiderült az, hogy a kis leány szülei néhány héttel ezelőtt vették észre, hogy gyermekük napról napra soványodik s a községi orvos megdöbbenve konstataálta a testet pusztító s már előrehaladott stádiumban lévő betegséget. Azonnal behozták a kórházba s az ügyészségnek feljelentést adtak be az ismeretlen gonoszlelvő ellen, aki megrontotta a gyermeket.

A vallomás a valószínűleg minden ismeretű jelét magán hordja s a rendőrség éppen

emért azt hiszi, hogy a gyermek *egy förtelmes bűnténynek az áldozata* s es irányban meg is indul a vizsgálata.

Orvosok véleménye is ezt a feltevést támasztja, mert az orvos gyakorlatban még nem fordult elő az, hogy nyolc esztendőes fiúgyermek ilyen módon megfertőzte volna leányjátárságát.

Könnyű Katát táncba vinni . . .

A felmentett leányszöktető.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 13

Az aradi törvényszék büntető tanácsa az utóbbi időben igen gyakran foglalkozik leány szöktetési históriákkal. A környékbeli románok körében újból virágzásnak indult ez az ősrégi és hajdanában náluok magyaroknál is megszokott sport, mely tudvalevőleg egyik legalkalmasabb módszer a házasságnál vonakodó szülők beleegyezésének kicsikarására.

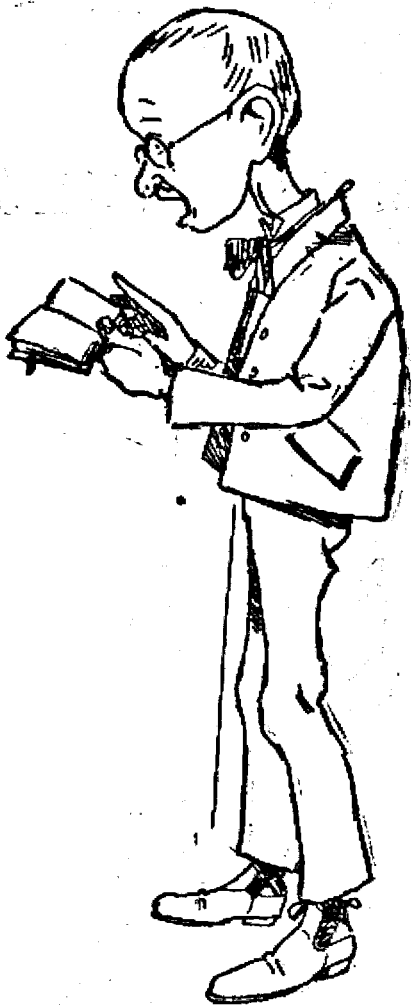
A büntetőtanács Koller János táblai bíró elnöksége alatt ma délelőtt megint egy leány szöktetési regénnyel foglalkozott. Baranyáncz Jóca kuvini legény a regény hőse, akit azzal vádolt az ügyész, hogy szép szerelmest, a tizenhatéves Bradin Katát elrabolta a féltő szülői kezek közül: Kuvinban kocsióra tette és Kovasszincig meg sem állott vele.

Ez ellen a kemény fogházbüntetéssel járó vád ellen a román legény a mai tárgyaláson azszal a közmondással védekezett, hogy „könnyű Katát táncba vinni . . .” Ha tudnillik ő maga is táncolni akar . . . Bradin Kata pedig maga is vágyott a táncra, mondotta Baranyáncz Jóca. Mondása beigazolására így mondta el a leányszöktetési históriát:

— Én és a szép Kata már régóta szerelmesek voltunk egymásba. Ka a szülei azonban nem akartak beleegyezni a házasságba, mert a leányt egy gazdagabb embernek szánták. Erre én azt ajánlottam a leánynak, hogy szökjünk meg, éljünk egy ideig együtt, akkor aztán majd meghajolnak a szülők a változhatatlan előtt. Kata belé is egyezett a dologba. A szökés múlt év augusztus 26 án meg is történt. Én magamhoz vettem két barátomat, Oána Demetert és Sirján Vasralt s a lányomat megállapodtunk abban, hogy mi hárman vársal fogjuk őt: a faluvégi hídnál. Késő este a leány csakugyan eljött a hídra. Mi hárman egy szekérről már vártuk őt s mikor megláttuk, én és Oána leugrottunk, felkapuk, feltettük a szekérrre és Kovasszincig meg sem állottunk. Ottan egy rokonomhoz vittem el. Kata azonban úgy játszik utközben megmondolhatta a dolgot, mert mikor Kovasszincra értünk, elkezdett sírni és kijelentette, hogy ő nem marad itt, hanem haza akar menni. Egy ideig próbáltuk lebeszélni, később azonban, mikor sehogysem volt hajja dó velem maradni, a két barátommal hazaküldtem az anyjához. Isten a tanum, hogy semmivel sem bántottam Katát. Nem is értem, miért hozta az anyja az ügyet mégis a bíróság elé . . .

Ezeket vallotta ma Baranyáncz Jóca. Ki hallgatta a bíróság a két másik román legényt is, akik szintén azt vallották, hogy a szép Kata beleegyezett a kovasszinci utazásba. Kata ezt mindenképpen tagadta a tekintetes bírák előtt, akik azonban a tanuvallomások és Fischer Jenő dr. védbeszéde után úgy találták, hogy Kata mégis hajlandóságot mutatott a táncra és legelőjebb az első keringő után bánta meg szándékát. Fel is mentették ezért Baranyánczot, aki még a tárgyaláson is szerelmes pillantásokat vetett Bradin Kata árs, a hűtlen ideálra. Az ügyész azonban, tekintet nélkül a szerelmes szívre, megfélebbeste az ítéletet.

Az érettségi tájáról.

V. A tanár ur,
vagy

„jaj, csak öngyilkos ne legyen!”

A betű öl.

*

A városi tanács mai ülésén olyan határozatot hozott, amelyvel lehetetlenné tette egy nagy családú volt aradi kereskedőnek a tisztességes megélhetést. A szerencsétlen ember erre kijelentette: ha a határozat következtében kenyér nélkül marad, lemészárolja a családját.

*

Szivtelen ítélet.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 13.

A köpenicki kapitány tragédiájára mindenki emlékszik. Tragédiának mondjuk az intelligens susztermester, Voigt Herman, világot megkacagató stiklijét. Mert hát a köpenicki isteni színjáték egy kissé markansabb eszközökkel világított rá a hatóságok, a törvény szivtelenségére, ridegségére, végzetes hidegségére. Mig Voigt mester Köpenickbe eljutott, addig határról-határra üldözte őt a rendőri bölcsesség. Ha Posenben letelepedett s egy félóráig becsületesen dolgozott a maga mesterségében, akkor egy szép reggelen megjelent a detektiv és tudtára adta, hogy szedheti sátorfáját, mert Berlinből megjöttek az iratok, melyek szerint valami ifjúkori bűnéért két évi fegyházat ült. A rendőrség nem akari reá vigyázni, nincs ideje büntetett előéletű, rovott multu embereket lesni. Odébb állt és elment Münchenbe. Ott meg a poseni rendőrség megbizásából üzték odabb, mint a duvadat. Addig kergették, zargatták, mig újra börtönbe került. Ott aztán alaposan vigyáztak reá. Mikor újból kikerült, akkor meg már egyáltalában szóba se állottak vele. Kapta magát és kivitte a fővárta gráná-

tosait Köpenickbe. És Voigt mesternek igaza van. A hatóság sem élni, sem halni nem hagyja az embert.

*

És ezek után elmondunk minden kommentár nélkül egy Aradon megtörtént esetet, a mely ma foglalkoztatta a bölcsvárosi tanácsot s a mely épen olyan szűkeblűen, mint a németországi hatóságok, a kétségbeesésbe kerget egy embert, aki kenyeret akar adni öt gyermekének, feleségének, öreg anyjának. De nem tud, mert a rideg betűhöz ragaszkodó hatóság azt vallja, hogy a ki egyszer valami bünt elkövetett, annak pusztulnia kell, annak nem szabad megbocsátani, mert a betűk tótágast állának fájdalmukban.

Az eset különben a következő:

Fischer Adolfnak néhány évvel ezelőtt Aradon üzlete volt. Egy szép napon a hitelezők végrehajtottak nála s ő elmulasztotta, hogy csődöt kérjen maga ellen kellő időben. A büntető törvényszék elé került s elítélték vétke bukás miatt ötven korona pénzbüntetésre és egy évi hivatalvesztésre. Kiállotta a büntetést. Megfizette a bírságot s egy évig nem pályázott semmiféle közhivatalra.

Az aradi vendéglősök és kávéosok ipartársulata időközben Fischert a helyszerző osztályában alkalmazta, mint üzletszerzőt s ezt annak rendje módja szerint bejelentette a rendőrségnek. A rendőrség azonban ráütött a helykövetítőkről alkotott szabályrendeletre s meghagyta az ipartársulatnak, hogy Fischert bocsássa el, mert a hatósági bizonyítvány szerint rovott multu (?) Ez ellen Fischer a tanácshoz felebbezett s könyörögve kérte azt, tekintsen el a szivtelen betűktől, engedje meg neki, hogy foglalkozást kapjon s gyermekeinek éhségét csillapíthassa. A tanács a rendőrségnek adott igazat. Helybenhagyta annak véghatározatát.

Ugyanigy cselekedet a belügyminiszter is, ugy okoskodván, hogy egy ilyen esetben a helyi hatóságok legjobban tudhatják mi a teendő.

Időközben lejárt az egy évi hivatalvesztés terminusa is és az ipartársulat azt hitte, hogy ezzel elgördült az a nehéz kő. Ujra bejelentette hát a rendőrségnek, hogy Fischer mint üzletvezetőt alkalmazta egyszersmind mellékelte a leghíresebb bizonyítványt, melyet alkalmazott-nak valaha kiállítottak. Mindez nem használt. A rendőrség tudomására adta, hogy Fischert nem tűri meg a helyszerző osztály élén, mert rovott multu és mint rovott multu vezető továbbra is nyilvántartásában.

Ezt is megfélebbeste s a tanács ma tartott ülésében újból jóváhagyta a rendőrség ítéletét.

Fischer, mikor ma ügyvédje tudtára adta, hogy a tanács nem emelkedett arra a magasságra, a honnan az egyszer elszenvedett büntetést és a mögötte álló bünt többé észrevenni nem szabad, kijelentette, hogy ezek után más nem marad hátra, minthogy lemészárolja a családját.

Ez a szörnyes tényállás. El kellett ezt mondanunk, hogy rá mutassunk, mennyire igaz: a betű öl. Emberi életet tesz tönkre.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Carmen Fokozott érdeklődés mellett játszottak ma az olaszok. Carmenben folytatták vendégszereplésüket és mai előadásukkal is bebiztosították, hogy érdemesek a pártfogásra. Belletti Escamilloja egyike a legjobbakkal. Amint ebben a szerepben produkálni lehet. Nem a megszokott torreador szenvedélyt, hanem a szerelmes torreador érzésével énekelte a híres dalt. A közönség megismételtette Belletti nagyon.

szép énekét. *Govoni* kisasszony adta Carmen, egész szép alakítást produkálva a parádés szerepben. Jó Don José volt *Guasco*, aki különösen az utolsó felvonásban, mint színművész is művészt adott. Sok kihagyással ment Carmen, de újból azt a meggyőződést szerestük, hogy a vendég olaszművészek érdemesek a pártfogásra. H. G.

Sóhajok

az orvosi bizonyítványról.

Hajdu Frigyes azt indítványozta a képviselőházban, hogy mindenki, aki meg akar névelni, köteles legyen orvosi vizsgálatnak alávetni magát.

Egy jól választott parlamentnek
Manap mindenre gondja van ;
Salván hordja ott minden ember
A te javad, az én javam.
A gondjaik tárgya a gazda
S a kis-ületés szesz-égető,
Az alperes védelmezése,
M-ly oly sürgősen égető.
Sőt ott is van a tetre már ok,
Ahol az egybeforró párok
Robognak az oltár elé,
Szívüket égő vágyra nyitván,
Mert oda csak az kap utat,
Ki az oltárnál felmutat
Téged, orvosi bizonyítvány!

Számot nem tarthat férj rangra,
Ki göthős, avagy reumás,
Kinek sorvad a hátgerince,
S kinek a nyavalyája más ;
Akinek a mája, vagy a lépe.
Vagy más egyebe lett beteg.
Annak számára nem virulnak
A Lidón a mézeshetek ;
Maradjon az meg agglégénynek.
A reformban a fő a lényeg,
Mit méltányol a parlament
Ne szaporodjék, aki hitvány,
Legyen erős új nemzedék,
S hogy meglegyen, ehhez elég
Ah, az orvosi bizonyítvány!

S mégis, a Háznak ujtása
Ma különös, milyen fonák,
Sok história eshetik meg
Es új, modern reformon át.
. . . Öreg doktorhoz, szürke bölcsőz
Egy serdülő legény szalad,
Pecsétes írást akar arról,
Hogy házasodnia szabad.
A doktor párszor végig méri:
„Ha maga — így szól, — föl nem éri,
Hogy e rögeszme mit jelent,
Jobb is, ha nem hivatkosik rám :
Hiába, nem cáfolja meg,
Hogy maga, lelkem, mily beteg,
Semmi orvosi bizonyítvány!

S három kötsibe meg less írva
Es egyszerű Marliit regény,
Tizenyolc éves a menyasszony
Es negyvenöt a vőlegény.
A Irigység minden ismerősük
Tuláradóan gratulál,
Mi kedves, hogy ily egybeillő
Két lélek egymásra talál.
S az esküvőt követő reggel
Azt kérdi boruló szemekkel,
Az ifju asszony, — vagy nem az ?
Legyen ősszinte, kedves István, —
É: azt hiszem, s tán maga is
Bevallhatja : — nem volt hamis
Az az orvosi bizonyítvány ?

Robotas.

Gyilkos festőművész.

Gundel János budapesti fiatal festőművész, az ismert és dúsgazdag Gundel János nyugalomba vonult vendéglős fia ma lelőtt egy urileányt, akit szeretett, de a szülei nem engedték feleségül venni. Azután agyonlőtte magát. A leány haldoklik.

Megrázó szerelmi dráma.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 13.

Lelket megrázó, könnyeket facsaró rettenetes szerelmi dráma játszódott le ma délután a fővárosban. Egy fiatal festőművész, igen előkelő és tekintélyes budapesti családnak tagja, revolverrel rálőtt egy fiatal leányra, akihez hosszú időn át a legideálisabb szerelmi kötelékek mellett a művészi együttérzés is fűzte. Az ideális lelkű, művészi érzésű fiatalember boldogulását megakadályozta a szülői ellenzés, amely annyira elkésztette őt, hogy előbb a leány ellen, nyomban azután önmaga ellen fordította a gyilkos fegyvert, amely így két értékes lélek gyötrő tusáinak vetett szomorú véget. A fiatalember rögtön meghalt, a leány pedig szanatóriumban vivódik a halállal.

A szenzációs dráma részleteiről ezeket táviratozza fővárosi tudósítónk:

A szerelmes művész pár.

A Lipót-körut 15. szám alatt a harmadik emelet első számú lakásában lakik *Grünblatt* Lipót fabizományos családjával: nevével és 18—20 év körüli leányával, *Grünblatt* Ilonával. A gyönyörű szép fiatal leányt ideális lelkülete a művészet felé vonzotta. Nagy rajongással foglalkozott különösen a festéssel, mely téren már kisebb-nagyoba sikereket is ért el. Művészi neve *Mátéfi* Ilona volt és különösen az utóbbi időben festett képei után művészkörökben igen nagy jövőt jósoltak a leánynak.

Ezekben a körökben ismerkedett meg *Grünblatt*-*Mátéfi* Ilona *Gundel* Jánossal, *Gundel* János volt előkelő és gazdag szállodatulajdonosnak, a Vendéglősök Ipartestülete elnökének fiával. *Gundel* János huszonekétéves csinos fiatalember szintén igen tehetséges festő volt, akit nemcsak családjának igen előkelő társadalmi pozíciója, de saját egyénisége is szép jövőre predesztináltak. A két művészlélekrövid ismeretség után egymásba szeretett, azonban a szülői akarat utjába állott szerelmüknek. Az öreg *Gundel*, kinek különben a másik fia, *Gundel* István is művészi hajlamokkal bír, eltiltotta fiát attól, hogy a zsidó vallású festőnőt nőül vegye.

A dráma.

Gundel János azonban felvette a harcot a szülői akarat ellen. Dacára annak, hogy apja azt is rossz szemmel nézte, hogy fia egyáltalában érintkezik a leánnyal és annak családjával, ő igen gyakran járt fel a családhoz. Így ma délelőtt is fél tíz óra felé *Gundel* János megjelent a leány szülőinek Lipót-köruti lakásán. Ez a lakás öt szobából áll. A leánynak külön szobája van, amely egyszersmind műtermül is szolgál. Itt tartózkodtak legtöb-

nyire a fiatalok és ma délelőtt is itt beszélgettek egymással hosszú ideig, úgy, hogy már az ebéd ideje is elérkezett. A leány és anyja ekkor meghívták a fiatal embert ebédre, aki kissé idegesen, de elég jóízűen megebédelt.

Ebéd után *Grünblatt* kávéházba ment, az asszony lefeküdt, a fiatalember és a leány pedig a szalonban olvasgattak. Fél három órakor *Gundel* leküldte a cselédet egy hordárért, akinek azután két megcímezett levelet adott át, azzal a megbízással, hogy vigye azokat a címre.

Negyedórával ezután két lövés hallatszott a leány szobájából gyors egymásutánban, majd pedig a leány velőtrázó sikoltása reszkette meg a levegőt. Először *Grünblatt* né ébredt fel. Berohant a szalonba, ahol az ágy mellett a szönyegen fektült *Gundel* János teljesen vértől borítva, *Mátéfi* Ilona pedig a véres, hörgő fiatalemberre borult.

Az első pillanatban azt hitte az asszony, hogy csak a fiatalember lett öngyilkos. De alig ért oda hozzá, midőn a leány is összeesett és eszméletlenül hullott a földre.

Megfulladt a vérében . . .

Az asszony sikoltozására összefutottak az emberek a szomszéd lakásokból. Azonnal értesítették a házban lakó *Horváth* nevű dokort, aki odasietett, de a fiatal embert már halva találta. A leányt be szállították a Herzl féle szanatóriumba, ahol konstataáltak, hogy a golyó a leány kebelébe hatolt a szív táján. Sebe életveszélyes és valószínű, hogy a szerencsétlen leány hamarosan meg fog halni.

A rendőrség nemsokára megjelent a helyszínen és a rendőri vizsgálat eredménye még borzalmasabb színben tünteti fel az esetet. *Gundel* hatlövetű *Browning*-revolverrel követte el tettét. Először a leányra lőtt, azután maga ellen fordította a fegyvert és golyót rőpített szájába. Nem a golyó, hanem a kiömülő vér ölte meg a fiatalembert, aki így saját vérebe fulladt.

A vádoló levél.

Gundel János zsebében egy nyitott, címezetlen borítékban egy levelet találtak, amelyre megszólítás nélkül ez volt írva:

Ne tartsanak felettünk semmiféle szertartást. Egessenek el együtt és szórják szét a hamut, de semmiesetre se tegyék el. Ne nyomassanak parti-cédulát, ne adjon senki semmiféle virágot, vagy koszorút, mert babér csak azt illeti, akinek a halálba sikerült bennünket küldeni.

Késő éjjel érkezett táviratunk azt jelentő, hogy a leány állapotában némi ja-

vulás állott be és az orvosok remélik, hogy ha komplikációk nem állanak be, a leányt meg lehet menteni az életnek.

Hatás a fővárosban.

A borzalmas dráma híre este gyorsan terjedt el a fővárosban. A fiatal festőt és a gyönyörű leányt előkelő társaságokban és művészkörökben is általánosan ismerték. Ideális szerelmi viszonyokról sokan tudtak és ismerték Gundel apját is, aki mindkét fiára haragudott azért, mert idejük legnagyobb részét művészi társaságokban töltötték. Gundel János bátyjáért apja nem régen fizetett ki nagyobb öszszegeket egy gyorsan megbukott lapnak, Szerdának adósságai fejében. A mai drámát mindenütt élénken tárgyalták és a részvét a művészi szerelmes pár iránt általános.

Nyári zivatarok.

Elkövetkeztek a nyári idők, amikor a legszebb záporok vasárnap este nyolc órakor zuhognak az emberek nyakába.

Zápor előtt.

A: (késes eleganciájú alak): Ma a Központiban fogunk vacsorázni.

B: (föltékel a boros égre): Igen, de közelebb ülünk a kijáráshoz, mint a múltkor.

A: Óvatosabbak leszünk. Nekem lasszóval megfogták a nyakamat, amikor futni akartam.

B: Az a lapátfüllő borfiu úgy dob, mint egy cowboy... Végre is ki kellett fizetnünk a vacsorát.

A: Igen, mert csak egy pár csöpp esett. Az emberek a helyükön maradtak és a fizetőpincér nem vesztette el se a két hónapi keresetét, se a fejét.

B: (bizakodva újra föltékel az égre): Ma biztosra megyek. Ma megeszem egy fél libát, két ugorkát, egy kis folyékony sajtot...

A: Bort is iszunk.

B: Hogyne, ezektől a sötét felhőktől lehet. Ma mindent lehet, csak a kapu mellett kell ülni.

Zápor alatt.

(A nyári kert zsufolásig van vacsorázókkal.hirtelen nagyot csattan az ég s a szél lesöpör az asztalról egy fél malacot. „Fizetni!” zug végig a vendéglőn.)

Fizető pincér: Fizetni, kéremássa... Károly, azt a kis szökét hozza vissza a kapuból, volna hozzá néhány szavam... Fizetni... fizetni...

Vendég: Ide, ide, de gyorsan, mert elmegyek... Milyen szakkad már.

Fizető pincér: Itt vagyok már... (visszaszó)... negyvenöt...

Vendég: Miért írja fel ezt az én számlámra?

Fizető pincér: Hogy el ne felejtsem... Sándor, azt a kis bujdosót ott huzzák vissza... Volt kérem...

Vendég: Egy rostélyos, egy uborka, egy térsza, két sör...

Fizető pincér: Két forint husz.

Vendég: Nem téved maga?

Fizető pincér: De igen... Két forint kilenven.

Vendég: Est a negyvenöt krajcárt le innen...

Fizető pincér: Le? Jó. (Hozzair hetven krajcárt.)

Vendég: Siessen, mert tökéletesen átázom. Ezt a kabátot is eldobhatom.

Fizető pincér: Ne tessék fáradni, majd lehusom én. Tehát: három forint hatvan.

Vendég: Kérem, az nem lehet.

Fizető pincér: Gyerünk Gyerünk (kiszakítja a vendég kezéből a tizkoronást.) Még harminc krajcárt adjon.

Vendég: Minek?

Fizető pincér: (Habozás nélkül.) Ingyen tejsre (elrohan) fizetni... fizetni...

Vendég: Pincér... fizető pincér... adják vissza a pénzem, mert úgy pofon vágok valakit, hogy zavarba jön.

(A kiabálást senki sem hallja, mert a kert teljesen kiürült. A ferdére állított asztalokról mélabusan csepeg az eső.)

A zápor után.

A. (egy pad alatt): Megint megfogták a nyakamat egy lasszóval

B: Hozzám egy bográcsgulyást vágta, az ezüst kanalat pedig elvették a kapuban.

A.: Gyalázatos idők! Már az ugynevezett viharvacsorák se sikerülnek. Mi a fenének esnek akkor ezek a nagy vizek.

(Összebuinak az esőben, mint Gorkij alakjai)

Ray.

A császárjubiläum titkaiból.

Merényletterv Vilmos császár ellen.

A diszfelvonulás deficitje.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 13.

A tegnap lezajlott bécsi ünnepek még ma is erősen foglalkoztatják nemcsak az osztrák népet, de a világsajtót is. Tegnep este még nem lehetett tiszta képnyerni az ünnepek eredményéről, mára azután nagy meglepetés érte Luegeréket, a diszfelvonulás rendezőit. Kiderült, hogy az ünnepély több mint félmillió korona deficittel végződött. Ezt a deficitet azonban Rotschild báró és a bécsi bankok fedezték, ami Luegernek bizonyára nem a legóhajtottabb befejező volt.

A diszfelvonulás anyagi eredményét tudvalevőleg a *Das Kind* nevű bécsi gyermek-ellátó intézmény javára szánták. Biztosra vették, hogy óriási jövedelemre fognak szert tenni. A tribünökön több mint százezer ülőhely volt, amelyeket eleinte 5 koronástól 60 koronás áráig árusítottak el. E nagy reményekkel indított akció az utolsó napokban csalódást hozott. Csütörtökön még az ülések legnagyobb része nem volt eladva és mivel a rendezőség félt attól, hogy a tribünök az ünnepély napján üresen fognak tátongani, csütörtök este és péntek reggel potom áron, sőt ingyen osztogatták ezerszámra a jegyeket. Így nagynehezen megcsinálták az ünnepély képét, de a deficitet nem törölhették el. Még nem lehet ugyan pontosan meghatározni a veszteség nagyságát, de annyi bizonyos, hogy az ötszáz ezer koronánál is többre rug. A deficit konstataciója után a bécsi bankárokhoz fordultak, akik közül először Rotschild báró nyitotta meg tartalmas erszényét és körülbelül 100,000 koronát bocsátott a rendezőség rendelkezésére. A még hiányzó összeget a többi bécsi bankok és bankárok adták össze.

A császár jubiläumnek azonban aligha ez a legérdekesebb és legszenzációsabb része. Legalább is a prágai *Bohémia* című lap a jubiläumnek egy nagyobb szenzációját kürtöli világgá. Azt írja ez a lap, hogy most sikerült megtudni azt, amit eddig az osztrák hatóságok eltitkoltak: hogy

tudniillik a császár jubileum alkalmával Vilmos német császár ellen bombamerényletet akartak elkövetni, amelyet csak a bécsi rendőrség ébersége húsított meg. A merényletet a német fejedelmeknek májusi bécsi látogatása alkalmára tervezték. Amikor Vilmos császár Ferenc Józseffel és a német fejedelmekkel együtt a bécsi pályaudvarról a schönbrunni kastélyba hajtatott, a nézők között a detektívek nagyon feltűnőnek találtak két sötét ruhába öltözött nőt. Abban a pillanatban, mikor a fejedelmek kocsija az elé a hely elé ért, ahol ezek a nők állottak, az egyik nő hirtelen szoknyája zsebébe nyult. A detektívek ekkor hirtelen megragadták és letartóztatták őket. A lap híre szerint a két nőnél bombákat találtak.

Ezt az esetet a bécsi rendőrség mind eddig titkolta és a prágai lap épen a felvonulás napjára pattantotta ki.

HIREK.

Derüs epizódok a bécsi diszmenetből.

*

A diszmenet, melyről a bécsi lapok egyszerű színekkel rajzolt tudósításokat írnak, nem sikerült úgy, mint ahogy azt a rendezők elszeretnék hihetni. Ezért a rendezőket mindenfelé lehurrogták.

Amerre a rendező bizottság elvonult, sűrűn volt hallható az „*abcug rendezőség*” kiáltás. Egy tribün előtt állottak épen, mikor egy ur felugrik és iszonyu lármát csap, hogy az ő tizkoronás helye elől elfődik a kilátást. A bizottság tagjai ijedten vonulnak fel a tribünre, minthogy az eléggé üres volt s mikor körülnéznek, látják, hogy a lármázó ur százkoronás helyen ül.

Katonaság alkotta a kordonokat s úgy állították fel például a huszárságot, hogy azok semmit sem láttak a felvonulásból, mert ennek háttal állottak. A magyar fiúk persze emlegették a szentjeit az ügyes osztráknak. A rendre eléggé ügyeltek, de a menetben résztvevő vidékiek viselkedésük humoros jelenetet szült. Így például egy *Landsknecht* csoport a legünnepélyesebb pillanatban, midőn a várur épen a diplomaták páholya előtt tisztelgett, levetette nehéz sisakját, odament egy vízeshordóhoz s a sisakkal vizet merített. A várur sóvár szemekkel tekintgetett vissza, mert maga is égett a szomjúságtól, de szolgál a legistenibb nyugalommal ittak tovább.

Az egyik tribün szélén egy előkelő bécsi kereskedő felesége foglalt helyet s jóízűen falatozott déltájban. Mária Terézia győztes hadvezére vonult el éppen előtte s a hölgy úgy elbámult, hogy megfélekedzett az evésről. Egyszerre csak kiválik a festői csoportból egy hatalmas vitéz, oda lép a mit sem sejtő hölgyhöz s kérés nélkül kikapja kezéből a pirocra sült libacombot. Ugy látszik, hogy már Mária Terézia korában is megéheztek déltájban az emberek.

Habsburgi Rudolf kíséretének tagjai egy sűrűmértő helyhez értek s abban a hiszemben, hogy csatában vannak, valósággal megostromolták a pilzeni sörös herdőt. A tulajdonos szomorúan vette észre, hogy a lovagok páncél ruhájára a kovács elfelejtett zsebet vágni, vagy pedig az ellenség még Bécs falai előtt elszedte a vitézek minden pénzét, mert — nem fizettek.

A *Ronacher* kávéház előtti emelvényen ülő óriási botrányt csaptak, mert a felvonulás utirányának megváltoztatása következtében az első három csoportot abszolút nem látták. Dobogtak, fityűltek, ordítottak, úgy, hogy egy mentőkocsinak a lóva megvadult s örületes száguldozással rontotta közönség közé. Szerencsére idejekorán meglékezték az állatot. A férfiak és nők leugráltak a tribünről s visszakövetelték a pénzüket.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 14-én az időjárás: Meleg, nyugaton elvélve csapadék és zivatarok.

— A bankszakértők. Budapesti tudósítónk jelenti: Ma délután folytatták a bankbizottság ülését, amelyen a bankszakértők közül elsőnek *Lányi Mór* képviselőt, az *aradmegyei takarékpénztár* volt tisztviselőjét, egy szabadkai bank vezérigazgatóját hallgatták meg, ő az önálló bank hívének mondta magát s a részvénytársasági alapon álló jegybank híve. A bank alapítókéjét 150 millióban kell megállapítani. A külföldi tőkét szerinte föl kell használni az alaptőke beszerzésénél. Meghallgatták még *Tausig Hugót*, a marosvásárhelyi kereskedelmi kamara elnökét és *Mezei Gyulát*, a nyitramegyei gazdasági egyesült elnökét, akik szintén az önálló bank mellett foglaltak állást.

— *Iusth Gyula* találkozója. Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Iusth Gyula* képviselőházi elnöknek ma délelőtt volt találkozója volt iskolatársával, kikkel 40 évvel ezelőtt érettségizett a *Lónyay utcai református főgimnáziumban*. Az intézet igazgatója *Vámosy Károly* nyugalmazott igazgató az iskolatársak nevében üdvözölte *Jusht*, *Thaly Kálmánt*, az intézet volt főtanárát és a többi megjelenteket.

— *Visszatoloncolt aradmegyei kivándorló*. Különös panasz érkezett ma az aradmegyei alispáni hivatalba. Egy aradmegyei földműves amiatt panaszkodik, hogy amikor kiakart vándorolni, Fiuméban föltartóztatták és visszatoloncolták. A panaszkodó neve *Sipper János* drauci földműves, aki hetekkel ezelőtt eladta kis földbirtokát, hogy Amerikába utazhasson a földje árából. A napokban az utlevele birtokában fel is utazott Budapestre, ahonnan Fiuméba ment, mert Fiumén keresztül akart Amerikába menni. Fiuméban hajóraszállás előtt megvizsgálták az irományait és úgy találták, hogy az utlevele rosszul van kiállítva. Ezért aztán visszatoloncolták a falujába, de az utazása árát nem térítették vissza. Ezért panaszt emel az alispáni hivatalban azok ellen, akik rosszul állították ki az utlevelet s emiatt őt megkárosították.

— *József főherceg új kamarása*. A királyi roskoványi *Boskoványi Dezső*, a váci 6. honvéd huszárezredben létszám felett vezetett 1. osztályú századost, a honvédelmi miniszter parancsértiszjéért *József főherceg* szolgálattelvő kamarásává a nevezett ezredben további létszám felett való vezetése mellett kinevezte.

— *Öz. Damjanichné ünneplése*. Egy esodás jellemű, aranyszívű, áldott lelkű nagyasszony él itt közöttünk, aki fölött csaknem hatvan évvel ezelőtt megállott az idő órája s nála még ma is 1849. október 6-ikát mutat. Ez a nagyasszony *Damjanich János* özvegye: *Csernovics Emília*. Ő már csak az emlékeknek, a kegyeletnek és a jótékonságnak él. Nem gyűlöl, de nem felejt. Nem átkozódik, de megbocsátani sem tud. A szívében csak egy kép van, a hősi hőseé, aki meghalt férfikora delén, mint a szabadságharc legendás harcosa. Nem ott halt meg a dicsőség, a hadi becsület piros virágu mezején, hanem a vesztőhelyen, ahol kilenced magával halt meg a szabadság keresztfáján: a bitón. Ott volt e rettentő napon *Damjanichné*. Nem feküdt betegen az izgalomtól, mint *Véeseyné*. A lelke erős volt. Az utolsó előtti napon elbucszott az urától. Ez átadta neki meghatározó imáját, amit maga írt a börtönben. *Sirva* élték meg egymást és *Damjanich* ezt sóhajtotta a halál küszöbén:

— *Légy erős, Emiliám*.

És *Damjanichné* erős volt, mint *Zrinyi Ilona*. Nem is hasonlítható máshoz a magyar történelemben. Ő a huszadik század *Zrinyi Ilonája*. Aki a fájdalom viharát oly csodás lelki megnyugvással tudta visszaverni, mint ő, az nagy és fenséges jellem. *Kossuth Lajos* nyolcvanadik születésnapja alkalmából arcképét küldte el neki eme sajátkezű irással: „A legnagyobb magyar asszonynak. *Kossuth Lajos*.” *Kossuth* a távolból is tudta, hogy mily nagy *Damjanichné*. Az aradi borzalmas nap őt özvegyé és árvává tette. De volt sok kis árva is az országban. Ő édesanyja lett a bujdosók, az elesettek árváinak. Ma is elnöknője a Magyar Gazdasszonyok Országos Egylete árvaházának. A fekete ruhát sohase tette le 49. október 6-ika óta. Letörli az árvák könyeit, de az ő lelkének könyei kiapadhatatlanok. Most egy lelkies hölgy, dr. *Bács Bálné Kovács Margit*, megfestette az arcképét s ezt június 20-án leplezik le az árvaház cinkotai intézetében. Szép, meghatározó és kegyeletos ünnep lesz ez, amelyen a 89 éves matróna is meg fog jelenni.

— *A ki a királynak himezett*. Egy érdekes, csodálatos életerejű öreg asszony halt meg tegnap Aradon. Nyolcvannégy esztendő volt és még néhány héttel halála előtt friss erővel dolgozott a himző-tüvel, a melynek mesterségében valamikor országos hire volt. Özvegy *Stern Ignácné*, született *Schusster Katalin*, *Schusster Illésnek*, Arad város tiszteletbeli főorvosának nővére az elhunyt. *Stern néni* — az egész város így nevezte — Budapesten kezdte a hivatását, a hol a legfelső arisztokrácia számára végezte a legfinomabb, legkényesebb himzőmunkákat. A híres *Monaszterly* és *Kuzmik* cég toalettjeinek összes himzéseit az ő, fővárosszerte ismert műhelyében végezték. A mikor 1867-ben a koronázás volt, ő himezte a király diszmagyarjához való selyemnyakkendőket s az udvar sok toalettjeinek himzéseit. Tizennégy éves korától kezdve szakadatlanul fűzte a szemrontó, lelkét-ölő mesterséget nyolcvannégy éves koráig s utolsó heteiben is nagyobb precizitással varrt ki egy-egy monogrammot, mint akár melyik fiatal leány. A tüvel tartotta fenn magát, majd egész családját is; e mellett szinte bolondja volt a jószívűségnek s kutatta az alkalmat, a mikor valakivel szivességet tehetett. Családi élete is érdekes: huszonöt gyermeke volt, a kiknek legnagyobb része már nincs életben; ellenben sok dedunokája van gyászolói között. Különösen ismerték az aradi kereskedők s az uriaszonyok. Egész nemzedékre terjed azoknak száma, a kiknek kelengyéje az ő fáradhatatlan ügyes tüjének öltéseivel diszítve jutott az esküvőig. Holnap délután négy órakor temetik az *Arpád-téri Andrányi-ház*ból.

— *Házasság*. Fényes esküvő volt ma délelőtt az aradi minorita-templomban. *Ferenczy Tibor* dr. törvényszéki jegyző, *Ferenczy Elek* nyugalmazott debreceni főszolgabíró fia vette oltárhoz *Szathmáry Gyula* aradi ügyvéd, nyugalmazott alispán bájós szép leányát, *Antát*. Az egyházi esketést megelőzően tegnap délután fél ötökör történt meg a polgári házasságkötés. Itt az esketést *Szondy Béla* anyakönyvező végezte. Ma délelőtt nagy fény közepette történt meg az egyházi esketés, amelyet *Szathmáry Géza* pécskal esperes plébános végzett. Tanúk voltak: a vőlegény részéről *Ferenczy Loránt*, a menyasszony részéről pedig *Schartner Sándor* dr. Kossornspárok voltak: *Szathmáry Sata* *Ferenczy Loránttal*, *Tolnay Magda* *Szathmáry Károlyival*, *Ortutay Margit* *Tolnay Lajos* dr. rai, *Andrányi Mária* *Mihályovits Janossal*. Esküvő után gazdag lakoma volt a Központi szálló éttermében. Dlután a fiatal pár elutazott,

— *Uj román bank Aradmegyében*. *Borosjenőn*, mint megírtuk, új nemzeti pénzügyi alakulat alakult. A bank *Lunca* cím alatt június 28-án tartja alakuló közgyűlését. A közgyűlés összehívói: *Georgia* *János* borosjenői esperes és *Burdán Tivadar* dr. borosjenői ügyvéd.

— *Fővárosi színiövendékek aradi kabaréja*. *Csók György Géza* budapesti színiövendék, aki magát aradi illetőségűnek mondja, hozzánk intézett levelében arról értesít, hogy e hónap 17., 18. és 19-én egy aradi vendéglő keretében kabaré előadásokat tart több, fővárosi színiövendék kollégájával együtt. *Csók* szerint csupa új, eredeti dolgokat produkál a társaság.

— *Szedhető a pótdó*. A belügyminiszter ma érkezett leiratával arról értesítette a város közönségét, hogy az 1908. évi költségvetést jóváhagyta s a 78 százalékos pótdó a 728885 korona deficit fedezetére szedhető.

— *Eljegyzés*. *Ij. Kalmár Ignác* uradalmi intéző Nyiregyházáról, május hó 28-án eljegyezte *Szita István* csermői földbirtokos bájós leányát, *Gizikét*.

— *Merénylet egy cisztercita pap ellen*. Székesfehérvárról írják: *Rassy Paulin*, a székesfehérvári cisztercita főgimnázium pap-tanára ellen egy munkásnak látszó legény merényletet követett el; *késsel támadt rá és megsebesítette*. *Rassy Paulin* tegnap este a szőlőből gyalogosan igyekezett hazafelé. Már beért a városba, a mikor az utcán vele szemben egy züllött alak jött s egyenesen neki tartott. A pap igyekezett kitérni a gyanus ember elől, a ki azonban szándékosan mégis beléütközött. *Rassy tanár* rászólt a támadóra, aki erre éktelen szidalmak közt fölemelt kézzel, a melyben kis kés villogott, a tanárnak rontott. Mielőtt azonban szurhatott volna, a megtámadott tanár, nem vesztve el lélekjelenlétét, hatalmas ütést mért a legény fejére, a ki kábultan a földre esett. A tanár erre haza sietett s csak otthon vette észre, hogy megsebesült és csupa vér a ruhája. A merénylő ugyanis már az első összeütközéskor megszurta a tanárt a combján, de a kés pengéje szerencsére megakadt a tanár pénztárcájában, a mi a szurás erejét mérsékelte. A seb nyolc centiméter hosszú, de nem veszedelmes. A merénylőt keresik.

— *Köszönetnyilvánítás*. A folyó hó 7-én tartott zászlószentelési ünnepélyünk alkalmából kartársaink az ország minden részéről, továbbá Arad város és vidékének közönsége bennünket nagy erkölcsi és anyagi támogatásban részesítettek. Mindenkinél külön külön képtelenek vagyunk ezt megköszönni. Fogadják mindasok, akik minket e nagy munkában támogattak, őszintén érzett hálás köszönetünket. Az „Aradi M. A. V. Dalegylet” nevében *Vajda János* elnök.

— *Árvaházi ülés*. A városi árvaház igazgató-választmánya hétfő d. u. 5 órakor a városi tanácstermében ülést tart, melyre a t. tagokat tisztelettel meghívja *Varjassy Lajos* igazg. vál. elnök.

— *Katonazene a Láng testvéreknél*. Ma, vasárnap este a Láng testvérek nyári kerthelyiségben katonazene estteljesen új sport-mozgólécek bemutatása lesz.

— *Korond*. a székesfehérvári legelősebb, leghatásosabb klimatikus nyaraló és gyógyhelye Székesfehérvár megyében fekszik. Van ásványvíz és tejívő kurája, tömör szénavevas „Unicum” sós és külön vasas lobogó fürdője E csodás hatású ivógyógy-mód itthon is használható, egy liter 12 fillér, Korondról megrendelhető, az igazgatóság üveget, ládat teljes árban visza vesz, melyről rövid ismertetők mellékelve vannak ezen számban. Kimerítő prospektust Korondról tessék kérni.

— *A legjobb márciusi kiviteli sör* csak *Schuch Ferenc* Milleniumi sörcsarnokában kapható.

— *Gyomorba* jokat és minden oly bajt, mely erjedéssel van egybekötve, leggyorsabban és legbiztosabban a teljeen ártalmatlan *Sirolin-R* cse gyógyítja, mely a búkkfakátrány rég elismert gyógyhatását tartalmazza annak kellemetlen íze nélkül. Méregtelen, nem irritáló és jóízű. A gyógyszerárakban kapható.

— Minden okos ember oda törekszik, hogy pénzt minél előnyösebben gyűmlöcsztesse! Ezen általános, célszerű elvnel fogva pénzünket oda helyezük el, ahol legtöbbet jövedelmez. Ez okból ajánljuk az **Aradi Hitelbank és Takarékpénztár Köszvénygyógyászatát** (Salnos utca 6. sz.), mivel ezen intézetnél fizetik állandó betétek után a legtöbb be-
 tét kamatot. Szükség esetén a betéteket fölmondás nélkül is visszaadják. A betevők kívánatra egy új rendszerű „Selfmen” féle takarékpénztárt is kapnak ingyen, mely az otthoni takarékoskodást teszi lehe-
 tővé. 2265

— Molypusztító és rovarpör legjobb minőségben Vojtek és Weisznai Aradon. 191.

Szegénység és tudatlanság

gyakran főkei a nagy gyermekhalandóságnak. Ezért nem lehet elég gyakran kiemelni, hogy a „Kufeké” gyermekliszt tápszerekészítményt az ifju nemzedékre nézve valósgos áldású találmánynak kell tekinteni. Kufeké a használatban olcsó, rendkívül tápláló, a gyermekeket erőteljesen fejleszti és a veszélyes gyomor és bélbajok fejlődését megakadályozza. „A csecsemő” című tanulságos füzet ingyen kapható az árusító helyeken, vagy B. Kufeké, Wien, III.

● A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás ●

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, csukorbetegségnél és húrgyógyászatnál kitűnő hatás.
 Természetes vasmentes savanyúvíz.

● Kapható árusítókerekedésben vagy a Szinya-Lipódi
 Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsplatz 5. ●

1903

TARKASÁGOK.

(A husch) Balla Frigyes kiváló festőművész, nemrég egy fiatal aradi kollégáját látogatta meg a műtermében. Az ifju piktor egy félig kész festményén dolgozott a nagy örömmel mutatta Ballának a képet. Balla műértő szemmel vizsgálta az alkotás, sehogysem tetszett neki és meg is mondta:

— Nem jó, barátom!
 A másik kissé elpirultan mentegetőzött:
 — Hisz még nincs kész. Várjon, majd meglátja akkor!
 Balla finoman mosolygott s egy történetet mondott el...
 A Batthyány utcában egyszer sétálok. Egy mászarszék előtt látom, hogy az utcában cimfestő új táblát fest. Eenyi már rá volt pingálva:
 „Hus”
 — Nagyon ferdék voltak a betűk s szótam is a mesternek;
 — Barátom, nem jó ez így!
 Ó is azt felelte, amit maga:
 — Várjon az ur! Még nem kész...
 S tovább pingált. Egyszerre csak hátrafordul s így szól:
 — Mondtam, hogy várjon, míg kész leszek. De most már kész, most csak jó!
 A betűk ugyan még ferdék voltak, de „Hus” helyett ez volt odairva:
 „Husch.”
 — Na — tette hozzá Balla — aztán a maga festménye is ilyen ne legyen.

(Kéznélküli emberek.) Két bohém beszélget a kávéházban.
 — Borzalmas város ez az Arad.
 — Borzalmas?
 — És az emberek! Az emberek! Még nem tűnt föl neked?
 — Nem értelek...
 — Hát nem vettél észre semmi különösét? Valami furcsái? Nem látod, hogy csupa nyomorék?
 — Ugyan...
 — De ha mondom! Nézd csak, egyetlenegynek sincs keze. Mind kéz nélkül jár.
 A másik gyanakodva nézett társára, hogy talán megbolondult a nagy hőségben; már-már a men-

tőkért akart telefonálni, amikor megkapta a magyarázatot:

— Nem érted? Aradon, amint meggyőződtem, mindenki kez nélkül jött a világra. Két nap óta keresek egy kezeset, aki aláírna a váltómat — és nem talállok, barátom, nem talállok... Annyi ember és egytek sincs keze!

Uj könyvek.

* Évtizedekre menő tanulmányozás és munkálkodás előzte meg és juttatja kezünkbe „A kie a föld, azé az ország” című röpiratot, amely munkában a „Porszem” álnév alá rejtőző szerző, azzal a régen vajudó s már mintegy tengeri kigyó módjára fejlődött aktuális kérdéssel foglalkozik, a mely egész közgazdasági és állampolitikai életünket lekötni látszik: hogy t. i. társadalmunknak mikén volna lehetséges gazdaság politikai téren egészségsőbb irányban haladni! Mert bizony, nincs mit tagadni, Magyarország közgazdasági és különösen állampolitikai beléletében már rég idő óta sajgó és orvoslásra váró fájdalmas nyílt sebek vannak. Szerző munkájának főalapozmje az, hogy Magyarországon mindenekelőtt okos és céludatos állampolitikai, gazdasági és különösen viszonyainak megfelelő magyar birtokpolitikát kell és pedig lehetőleg azonnal végrehajtani. Szerző azt fejtegeti, hogy ha ezen a téren a szükséges és sokszor hangoztatott gazdasági reformok mielőbb megvalósulhatnak, azaz igazi magyar nemzeti politikát leszünk képesek inaugurálni — alap és erő van hozzá, legföljebb sokaknál még csak a hazafiúi jóakarát hiányzik, ez pedig talán még jobban megváltozik. — akkor a nemzetiségi villongások is mintegy önmaguktól megszűnnek. Erős magyar érzelmi parasztbirtokos osztályra, azaz a mostaninál anyagi és erkölcsi tekintetben jóval erősebb és életképegsőbb kisbirtokos-osztályra van szükség: erre fekteti szerző nagyon helyesen a főszlyt, ugyanakkor, a midőn megfontoltan követeli ugyan- csak a parasztsztyárt érdekében, az intelligens középirtokos osztály helyzetének könnyítését, a még életerős, de sokat gyengült középirtokosok talpraállításával. Az érdekes művecske Budapestben, a Hornyánszky Viktor nyomdájából került ki s minden könyvkereskedésben megszerezhető; ára 2 korona.

* A magyar színházi jog. Erről a tárgyról igazán uttőró munkát adott ki Révai Lajos ügyvéd, a Jog szerkesztője, a melylyel halára kötelezte a színészvilágot, jegászaiknak pedig érdekes monográfiát nyújt, bevilágítja jogi életünk oly rejtekébe, mely eddig még a tájékozottabbak előtt is meglehetős ismeretlen volt. A színházi jog csak kisebb részében alapszik tétéles törvényeken; sajátságosan kialakult szokásjog, olykor drámai intézkedésekkel, a mint azokat a szükség teremtette meg. A szerző dicsőretea buzgalommal böngészte össze mindazt, a mi nálunk ezen a téren hatályban van, rendszerbe ázédte, s mindenütt megjelölte, ha ezek az intézkedések tétéles törvényeinkbe ütköznek. Akárhányszor rámutat egyes fonakságokra és avitikus rendelkezésekre, a melyek a mai jogéletben már meg nem állhatnak. De szerző nem éri be a pusztá kritikával, hanem a mai tarthatatlan helyzet orvoslását célzó tervezettel is előáll, mely az érdekeltek sorában bizonyára élénk visszhangra és mielőbbi megvalósulásra fog vezetni. A külföldi színházi élet és jogi intézmények is megfelelő figyelemben részesülnek. A testes kötet ára hat korona. Megjelent Benkő Gyula, Grill-féle udvari könyvkereskedésében Budapestben. Kapható minden könyvkereskedésben.

* Helységnevtár. A magyar szent korona országai, Bosznia, Hercegovina és Dalmácia posta, távirtda, távbesszélő (telefon), vasuti és gőzhajózási állomásainak, járásbíroságai és törvényszéki székhelyeinek helységnevtára megjelent, melyet hivatalos adatok alapján Somogyi Henrik máv. ellenőr szerkesztett. A kereskedő, iparos, ügyvéd, kör- és közjegyző, köz- és magánhivatali egyének tájékoztatására szolgáló irányító s tájékoztató kézikönyveknek annyira híjával vagyunk, hogy legtöbb esetben még ilyenek dolgában is a német termékekre vagyunk utalva. A szerző, ki a gyakorlati szükségek iránti érzékének, több közkezen forgó gyakorlati munkával, jelét adta általánosan érzett közszükségletnek vélt eleget tenni, midőn a magyar szent korona országai, Bosznia, Hercegovina és Dalmácia azon helységeinek adatait — melyekben vasuti állomás, posta, távirtda, távbesszélő vagy ezeknek akár csak egyike is van — a kereskedelmi, ipar és közforgalmi viszonyokat kielégítő keretben, mint könnyen kezelhető

s főként olcsó kézikönyvet feldolgozta a közönség részére. A mű ára 2 korona és kapható a kiadónál, Schulhof Károlynál Szegeden, valamint minden könyvkereskedésben.

* Nobody az senki, és mégis. A mindentudó, mindenre képes detektívveseni fogalma, az a Nobody, a melynek kalandjait egy jónévű és nagytudású német író, Kraft Róbert írta meg és a mely elsőrangú magyar írók fordításában most jelenik meg magyarul. A mióta Conan Doyle nyomozni küldte az ő Holmesét, azóta a realiztikus irány, a verista irodalom meg lett termékenyítve és megszületett az újfajta bűnügyi regény. A szórakozásból elvasó nem akar mást olvasni és mert az olcsót is keresi az izgalmas mellett, ez az újfajta bűnügyi regény hamarosan a ponyvába került, fércmunkák követték egymást és rengeteg azon kiadások száma, a melyek a régi Tatór Péter és hasonló Buczászky-féle pennyválnál is jóval alábbvalók. Valósgal jóleső érzés fogja el az embert, ha ezen a téren tisztességest és jót talál. Mert a Nobody az a Sherlock Holmesnél is nagyobb kutatózsenni, történetei kalandosak, izgatók, de sohasem sülyednek le az irodalmi színvonal alá, Nobody bejárja az egész világot, belenéz és betekintést enged az orosz nihilisták, az amerikai anarkisták titkaiba, bevilágítja az egész világ bűnözőinek életébe, de néprajzi szempontból is érdekes munkát nyújt, mely e mellett tanulságos és olcsó. Egy füzet ára 30 fillér. És minden füzet egy teljes nagy bűnügyi regényt képez Kétségtelen, hogy Nobody mellett a ponyvairodalom most már nem fog érvényesülhetni. Dicsőretea érdemel még a mű kiadója, Vass József, a ki anyagi áldozatot nem kímélve, létre hozta a munka magyar kiadását. B-s.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. J. Arad A hadnagy házassági óvadéka 60.000, a hadnagy-élelmező, hadnagy-kezelő és az e fizetési fokozatban levő tisztviselő 30.000; a főhadnagyé, főhadnagy-hadbíróé, főorvosé 50.000, a főhadnagy-kezelő, főhadnagy-élelmező tiszté és az e fizetési fokozaton levő tisztviselő 25.000; a vezérkari századosé 60.000, századosé, százados-hadbíróé, ezredorvosé 40.000, százados kezelő-, élelmező-tiszté alhadbiztosé, építészmérnöké 20.000, e fizetési fokozatu tisztviselő 15.000; a vezérkari őrnagyé 50.000, az őrnagyé, őrnagy-hadbíróé, törzsoorvosé 30.000, a hadbiztosé, a harmadosztályu építészfőmérnöké 15.000 a vezérkari testületi alezredeké és vezérkari ezredesé 50.000 korona. Ha a nősülő tiszt, az élelmező tiszt kivételével harminc évesnél fiatalabb, az itt megszabott óvadék másfélszeresét köteles biztosítani.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Gabonafizleti hetiszemle.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 13.

Az időjárás menetében a lefolyt héten sem állott be kedvező fordulat. Igaz ugyan, ha ez meg is történt volna, az aratáshoz közeledő természetesen már nem sokat segített volna.

Általánosságban — amint ezt már megirtuk — az idel várható eredményt gyengének mondják, azonban amidőn ezen kiileletést tesszük, nem szabad figyelmen kívül hagyunk azon körülményt, hogy éppen Aradmegyében akadnak helyek, ahol a kiállítások eddig birtatók.

A gabonafizlet irányzata — mint ez időkét rendszeren — a vésses hangu tudósításoknak több hitelt ad és ennél fogva tartósan szilárd.

Budapesti ára- és ertektözése.

— Az Aradi Közlöny távtrati tudósítása. —

Budapest, június 13

Amerika hétényolcaddal magasabb. Nyolc ezer mm. 10-16 fillérrel magasabb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli sziat	5 óral sziat
Buza októberre	11.19-11.20	11.36-11.37
Zab októberre	7.95-7.96	8.00-8.01
Rozs októberre	9.32-9.33	9.48-9.49
Tengeri májusra	6.38-6.39	6.78-6.79
Tengeri júliusra	6.70-6.71	6.75-6.76

Zsaru 5 órakor:
U.ötöz:de üzlettelen.

A legjobb kutya-kalács
velt és marad a

Fattinger-féle kutya-kalács,
mely az összes fajta tápszerek közül a legjobb összetételű és tápanyaga
— 50 kg. 23. — 5 kg. bérmentve 3.20 K.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit
bélyeg-kutyák részére. 50 kg. 26.—K., 5 kg. bérmentve 3.50 K. Árjegy
zékét bérmentve 1 Kld.

**Fattinger's Patent-Hundekuchen- u. Geflügel-
futter-Fabrik Wiener-Neustadt.**

204-nél több első díj. — A Fattinger-féle tápszerek állatörvosi ellenőrzés
mellől kizárul. 1913

NYÁRI SZINHÁZ.

Vasárnap, 1908. évi június hó 14-én:

Massini 40 togból álló nagy olasz operatársu-
latának harmadik fellépte.

Traviata, a tévedt nő.

Opera 4 felvonásban. Irta: Verdi. Karnagy R. Massini.

SZEMÉLYEK:

Violetta P.óra	Piacentini. Alberti.	Gaston Báró	Bertl. Moncenigó
Anina	Lacchin.	Dr. Abigny	Di Leo
Alfréd	Bartera	Grenville	Garsoné.
Germon	Belletti.		

Kezdete 8 órakor.

URÁNIA SZINHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Teljesen új műsor. Szenzációs képek.

Császárbülső Bécsben.

Műsor 1908. június hó 14-én, vasárnap:

1. Mesterbirkózás. Kacagtató. — 2. Szerencsétlen vélet-
len. Dráma. — 3. Népélet Tirolban. Tanulságos. — 4.
Jellemes betörő. Dáma. — 5. Jökedvű István. Humo-
ros. — 6. Elhagyott szerető. Dráma. — 7. Délamerika.
Látványosság. — 8. A szakácsú álma. Kacagtató. — 9.
Földi igazságszolgáltatás. Kacagtató. — 10. Császárbülső
Bécsben. Látványosság. — 11. A királydíj lefutása
Budapest 1908-ban. Sportkép.

Minden előadás alatt katonazene játszik. — Cukrászda.

Előadások: vasárnap délután 4 órától kezdve.
Az előadásokra bá mikor be lehet menni.

IDEGENEK ARADON.

— Június 13. —

Fehér kereszt szálloda. Kozma József utazó
Budapest. — Schir Nandor utazó Budapest. — Er-
kel Lajos orvos Budapest. — Hevesi Zsigmond
utazó Budapest. — Fleischer Armin utazó Budapest.
— Weibinger Alajos utazó Budapest. — Szemere
T. utazó Budapest. — German Frigyes utazó Buda-
pest. — Nobel Mór utazó Budapest. — Krausz Ár-
min utazó Budapest. — Radó Mór utazó Budapest.
— Kovács Odón csendőrfőhadnagy Temesvár. —
Roth Ferenc utazó Budapest. — Deutsch Simon dr.
ügyvéd Budapest. — Tunk Gyula utazó Budapest.
— Elek Henrik hivatalnok Budapest. — Malzer Si-
mon magánzó Bécs. — Kalmár Ede utazó Budapest.

— Havas Menyhért utazó Budapest. — Rózsa Már-
ton utazó Nagykálló. — Kints Ede utazó Budapest.
— Denáth Ferenc utazó Pécs.

Központi szálloda. Glück Henrik utazó Buda-
pest. — Illés Lajos siketnéma intézeti igazgató Bu-
dapest. — Rónai Jenő utazó Pozsony. — Rutug
László szerelő Szováta. — Krasztel Ignác utazó Bu-
dapest. — Braun Jakab utazó Budapest. — Kotányi
Jenő utazó Budapest. — Mihely Lajos ügyvéd
Nagyvárad. — Berger Ignác utazó Budapest. —
Harwich Ernő jószágigazgató Kovászna.

Vass szálloda Bacilla Lajos jegyző Siingya.
Bajza Mihály utazó Budapest. — Alexekits M.
ügyvéd Becskerek. — Turuk Miklos tanító Alváca.
— Kölbl József utazó Budapest. — Hanák Sándor
főjegyző Beél. — Schwarcz Simon utazó Budapest.

Pannonia szálloda. Jurovits Sándor kereskedő
Nagyszentmiklós. — Horváth András vállalkozó
Sziskószeg. — Nick Demeter tanító Sajtény. —
Dvorcsák Lipót irodafőnök Vilaton.

Június 28. Az aradi könyvnyomdászok
„GUTENBERG DALKÖRE“ a
Csálal nagyerdőben séta-
hangversenynyel egybekötött NAGY NYARI MULAT-
SÁGOT rendez saját zászlója alapja javára. Ked-
vezőtlen idő esetén a mulatság július 5-én lesz.

NYILTÉR.*

Nyilatkozat.

Róth Jozefin által az „Aradi Közlöny“
185 számában közzétett nyiltéri közle-
ményre kijelentem, hogy mind azt, amit
róla terjesztettem, mindenkor és minden-
hol hitelesen igazolni fogom.

Igazán csodálkozom, hogy mit ért a
női becsület alatt, talán azt, hogy egy csá-
bitóval közös háztartásban élni? Buziáson
és Lugoson!

Ezen ügyben vele többé hirlapi pole-
miába nem bocsájtkozom.

Monyorón, 1908. január 13.

Ungár I. Ármin.

Elöttem:
Czucker Zsigmond.

Dr. WIENER GYULA

fogorvosi műtermét
Szabadság-tér 20. szám
Gróf Nádasdy palotába
helyezte át.
Rendel reggel 7 órától.

Irodavezetőnek

ajánkozik
nagyobb ügyvédi irodába
teljes gyakorlattal bíró
— ügyvédjelölt. —

Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít
„Kolozsvár“ jeligével. 2267

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelő-
séget a szerkesztő.

Hallo !! Hallo !!
Vass-szálloda kerthelyiségében
ma, f. hó 14-én
az Első Budapesti Symphonia
Hölgyzenekar

André A. József karmester és Fellner Ár-
pád zeneakadémiai hegedűművész vezetése
mellett

hangversenyez.

Szabad bemenet.

A nagyérdemű közönség pártfogásáért
esedezik

Haas Albert,
szállodás.

Van szerencsém a n. é. közönség
szives tudomására hozni, hogy a **Gróf**
**Zselénszky Róbert zimbrói er-
dőkezelőségének aradi farak-
tárának kezelőségét átvettem,**
és ezt az uradalom elvei szerint ugy
mennyiségileg, mint a minőségben kifo-
gástalanul fogom a közönség rendelkezé-
sére bocsájtani.

**Tömör kirakásu teljes öl szá-
raz fát szolgálak ki.**

Arad, 1908. június hó 10-én.

Tisztelettel 2337

Obláth Béni.

a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ képviselője.

Hallo !! Hallo !!
„Abbázia kávéház!“

Folyó hó 15-én és 16 án, vagyis hétfőn és ked-
den este városunkban tartózkodó közkedvelt
budapesti

Hölgyzenekar

André A. József karmester vezetése alatt és
F. Fellner Árpád zeneakadémiai végzetett hegedűmű-
vész közreműködésével nagyszabásu műsorral

hangversenyt tart.

Szabad bemenet.

A nagyérdemű közönség szives pártfo-
gását kéri

Kovács Arthur,
kávézó.

2264

**Tüdőbetegségek, C kórokozók, számar-
köhögés, skrofulózis, influenza**
ellen szívesen tudok és orvos által megadott ajánlva.
Miközben értékesen utaztatok is kizárólag, kérjen mindenképp
„Roche“ eredeti orvosságokat.

Sirolin

„Roche“

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Dr. Kronstein Vilmos

lakását Neuman-palotába,

Andrássy-tér 25—26. II. em.

tette át.

2197

Rendel délelőtt 10—11-ig. délután 2—4-ig.

„MINIMAX“

kézi tűzoltó készülék.

A jelenkor legbiztosabb tűzvédelmi eszköze.

Nélkülözhetetlen minden üzemben, intézetekben, szállodában, üzletekben, irodákban, lakásokban, gazdaságokban.

Egyszerű, feltétlen megbízható, mindenkor oltásra kész!

Az ár, súly és nagyság **Minimuma** az egyszerűség és használhatóság **Maximuma**.
1904. augusztus 1-étől 1908. január 1-éig hitelesen kimutatott 7842 többnyire igen komoly tüzet oltott.

Arajánlattal, prospektussal, mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál:

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedése és szénüzlete Aradon.

A „Magyar Minimax“ gyár r. t. Arad- és Arad-megyei kizárólagos képviselője.

Folyékony

Somatose

kitünő szolgálatot tesz az emésztésnél, gyenge gyermekeknek és fenőtteknek.

Kapható a gyógyszer-tárakban vagy drogueriákban

A Liniment. Capitel comp., a Hergony-Pain-Expeller

egy nagyon hasznos gyógyszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító és gyulladásgátló szerként ismert.

Figyelmeztetés: Ez a gyógyszer csak a legbiztosabb és legújabb típusú injekciós tűvel használható. A gyógyszer ára: 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00, 25.00, 26.00, 27.00, 28.00, 29.00, 30.00, 31.00, 32.00, 33.00, 34.00, 35.00, 36.00, 37.00, 38.00, 39.00, 40.00, 41.00, 42.00, 43.00, 44.00, 45.00, 46.00, 47.00, 48.00, 49.00, 50.00, 51.00, 52.00, 53.00, 54.00, 55.00, 56.00, 57.00, 58.00, 59.00, 60.00, 61.00, 62.00, 63.00, 64.00, 65.00, 66.00, 67.00, 68.00, 69.00, 70.00, 71.00, 72.00, 73.00, 74.00, 75.00, 76.00, 77.00, 78.00, 79.00, 80.00, 81.00, 82.00, 83.00, 84.00, 85.00, 86.00, 87.00, 88.00, 89.00, 90.00, 91.00, 92.00, 93.00, 94.00, 95.00, 96.00, 97.00, 98.00, 99.00, 100.00.

Prágában, Hradec Královéban 5 nap. Mindenkori szállítás.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. I. em.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.

Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1908. június hó 13.

Keresünk:

Aradra: több magyar és német nyelvismerttel bíró irodai gyakornokot és több tanoncot.

Vidékre: 1 női alkalmazót, 1 liszt és fűszer szakmában jártas utazót, 6 fűszer és csemege, 3 fűszer és rövid, 5 vegyes, 5 rőtös és divat, 1 vas és fűszer szakmabeli magyar, román és részben német, tót és szerb nyelvismerttel bíró segédet, több tanoncot.

Ajánlunk:

Női irodai alkalmazottakat, akik az Aradi Kereskedők Köre női kereskedelmi tanfolyamot hallgatták, a gépirásban és levelező gyorsírásban jártasak, továbbá 1 irodai gyakornokot, 2 könyvelőt, 1 levelezőt és könyvelőt, 10 fűszer és csemege, 2 fűszer és rőtös, 1 vas és fűszer, 4 fűszer és rövid, 1 fűszer és festék, 6 divat, 2 kézmű, rövid és divatszakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. 411 igazgató.

Egyedül valódi csak **THIERRY BALZSAMA**
a zöld apocával mint védőjeggyel. Legkevesebb megküldés 12/2 vagy 6/1. avagy 1 szabadalmazott különleges-utazó-utalvány 5 koronára. Csomagolás ingyen.

Thierry Centifolium-Kenőcse.

Legkevesebb megküldés 2 doboz 3.00 koronára. A legjobb házi szerek gyomorfájás, gyomorégés, gőrcs, köhögés, mellbaj, bármely belső gyulladással, köcsvény, tegszaggatás, mindentől seb, sörvadás, tályog, daganat, bármiféle sérülés, stb. ellen. — Így tessék címezni:

Védőangyal Thierry A., Pregrada Rohics mellett. Gyógyszertár. Baktárak Budapest: Török József Gyógyszerész, Egger J. és Egger Leó dr. és L. Vertes, Lugos, Gutari Földes Kelemen és Hajós Árpád Arad. 5911

Sápkór

Verszegenyseg

a leghatásosabban leküzdhető a Guberforrás

viszél használt kúra által, mely könnyen emészthető természetes ársón, vasas víz. Orvosság legjobban ajánlva.

Kapható az összes gyógyszer-tárakban, drogueriákban és ásványvíz-kereskedésekben. Brótkúra ingyen.

Legjobb állító ital

MATTONI FÉLE

GISSHÜBLER

SAVANYUVÍZ

Is it the best, most pure, most healthy, and most delicious?

A nyaraló és fürdőző

közönség szives figyelmébe!

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Kempelen: Spiritizista káté, Sienkievicz II.: A kereszties lovagok, Rider H.: Wingfield Tamás, Pogonyi N.: Török Kató, Dánielné Lengyel L.: Fehér keresztiek, Nagy Irma: Bűnös szerelmek, May K.: A szkipetárok földjén, Bagdadtól Stambulig, A datolya honából, Klár: Az igazi Krisztus, Nikolics Döme: A Fischer familia, Tábori és Székely: Az erkölcstelen Budapest, Splényiné Freystädter Flóra: Eletem, szerelmeim, szenvedéseim, Csáth G.: A varázsló kertje, Pierre Loti: India, Gorkij: Az Orlov házaspár, Mikszáth: Páva a varjuval, Tömörkény: Föregteteg János, Lőrinczy: Gereblyém alól, Malonyay D.: Az ifjú ur és a többi, Tábori: Beszédes Kalára, Zöldi: Komédiák.

Németben: Schobert: Marquise Rose, Gemischte Gesellschaft, Moderne Ehen, Die Kinder der Geschiedenen, Art zu Art, Willinger: Die Dachprinzess, Dunker: Jugend. Herzog: Der alten Sehnsucht Lied, Hesse: Diesseits, Bauer M.: Gerdas Heirat, Zobelitz H.: Der Bildhauer Stratz R. Der du v. dem Himmel bist, Marie-Madleine: Der rote Champion, Prévost: Der blinde Klavierstimmer, Dahl: Das Reich in uns, Bret Hart: Das anvertraute Gut, Schlicht: Das Regimentsbaby, Hermann G.: Henriette Jacobi, Doyle: Bund der Rothaarigen, Madelaine: „Frivol“, Skovronek: Der rote Korsien, Osbourne L.: Liliput der Schicksalsmeister, Ballestrem: Djavahir, Luzifers Träne, továbbá francia és angol ujdonságok.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20. fill, vagy kötetenkint fizetve 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták! Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill., vagy füzetenkint 14 fill.

Neszmélyi: Amerikai parknégyes, Kornis: Dalkerigő, Reinhardt: Pajkos grizettek, Lengyel Miska: Az aradi határszélen, Felt az anyám a legénytől, Zerkovitz: A házmaster-kisasszony, Heidelberg: Wekerle mondta, A kávéházi ember, Hová hová? Hetényi: Mese a kakas, a tyúk és a tojásról, Almásy: Zemplényi emlék. A zenemű kölcsöntár 5-ik pótljegyzéke is megjelent és ingyen kapható.

KERPEL IZSÓ,

401 könyv-, zenemű és papírkereskedése Aradon.

Telefon 333. sz.

Mentőszekevények

járgány vagy motorikus cséplőgépekhez

a 2150/IV. b/1904. sz. miniszteri rendeletnek megfelelően összeállítva legjutányosabban kaphatók a **Vöröskereszt Drogueriában**
ARAD, Weitzer János-utca 2 (Minorita-palota.)

1331

1868 óta forgalomban.

Berger-féle gyógy-kátrány-szappan,

arvoni tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában fényes sikerrel alkalmazták

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, elősül kútegek, ugye-
len orvosság, ótvaz, lábizadás, folt- és szakállkorok
ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a kátrány-
nak 40%-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-
szappanoktól lényegesen különbözik. Idült bőrbetegségeknek
sikerrel alkalmazhatók a kátrány-szappan helyett.

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint gyengébb kátrány-szappan az arc bőr tisztára tisztítja
eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi lebetegsége ellen
mulhatlan bőrtisztító, mosó és fűrdőszappan mindennapi
használatul szolgál. 1331

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

100% glicerín-tartalommal és finom illattal,
mint kiváló bőrápoló szer kitűnő eredményt hozhatunk,
továbbá a, 1894

Berger-féle borax-szappan

kiütések, napsütés, szeplő, miteszar és egyéb bőv.
bajok ellen.

Ára minden fajnak 70 fillér használati
mennyiségűvel együtt. A vásárlásnál határozottan
Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant
kérjen és nézze meg az itt látható védjegyet és a
G. Hell & Comp.
védjegyet minden cím-
lén.

Kivételre díjazottak
Bécsben 1888-ban és
aranyéremmel a párisi világkiállításán 1900.
Minden egyéb gyógy- és egészségügyi szappan, mely Berger-féle
gyártmány, a minden szappanhoz melletteki használati utasítással
van sorolva.

Kapható minden gyógyszertárban és hasonló üzletben.
Nagyban: G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 2.
Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-
tára, Budapest, Király-u., Thallmayer és Seitz, Zrínyi-
utca, Molnár és Moser drognálak, Koronaherceg-
utca. Kisebnyben minden budapesti, valamint Ma-
gyarorszag összes városának minden gyógyszer-
tárban, továbbá a jobb drogueriákban és illatszert-
kereskedésekben.

Raktár Aradon: G. Földes Kelemen, Hajós
Árpád és Rozsnyay Mátyas gyógyszerész urak-
nál, Vojtek és Weiss drogueriájában és kapható
az összes hazai gyógyszer-tárakban. 1868

Szépitő-kúrát

végezhet mindenki odahaza, ha egy
Dr. JUTASSY-féle készletet beszeresz. Ilyenek:

Bőrápoló-készlet a normális, ép, tiszta arc bőr szép-
ségének ápolására és megőrzésére;
száraz, sémő-ös, durva, hámló, feszülő, viszkető, her-
vadó bőrre; ráncok és libabőr ellen.

Bőrgyógyító-készlet fényes, zafros, pörusos, atkás
(mitesseres), pattanásos (vím-
merlis), eres, vörös arc, vörös orr, vörös kéz, fagyási
foltok és izzadás ellen.

Bőrtisztító-készlet elszárgult, lebaráncolt, napsütött ar-
cok fehéritésére, szeplő és máj-
folt ellen.

Bőrhámlasztó-készlet leneseftoltok, tag pörusok,
pattanásnyomok, rózsapatta-
nás (rosacea), bőrkeményedés, borvirág, himlőhely és
sebhely ellen.

Hajgyógyító-készlet hajkorpa, bejhullás ellen s a
kopaszodás megakadályozására.
E készletek föl vannak szerelve a megfelelő szappannal, a
szükséges kozmetikai eszközökkel és szerekekkel, melyeknek biztos
hatását 1892 óta ezer és ezer arcon tapasztaltuk s a melyek-
nek ártalmatlanságáról az intézet főorvosa, **Jutassy József**
dr. kozmetikus bőrgyógyász, egészségügytanár kezeskedik, kinek
receptjei szerent a szerekek készülnek. A kimerítő használati uta-
sítás alapján mindenki sikerrel kezelheti önmagát azon szép-
séghibája ellen, melynek megfelelő készletet beszeresz. **J. utassy**
dr. „Szépségápolás” című könyve minden készlethez mel-
lékelve van. 5928

— Minden egyes készlet ára 5 korona. —

Készíti és elárúsítja személyesen vagy posta útján

Kozmetikai Gyógyintézet elárúsító osztálya

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. I. emelet.

Kapható vagy megrendelhető az intézetön kívül minden gyógy-
szertárban. — Főraktár: Török József gyógyszer-tára
Budapest, VI. kerület, Király-utca 12. szám.

Védd meg bőrödöt

kártékony szépségügyi szerektől. Haszná-
lja az orvosilag ajánlott szemített
Sesan toillette-szappant, mely bámulat-
os hatású és eredményes az arc, kéz,
láb és test ápolására. Sesan toillette
fürdő szappan 70 fill., Sesan toillette-
szépség szappan 1 kor. 20 fillér dara-
bonkint Gyógyszertárak, drogueriák
és ezekben vágó üzletekben kaphatók.

Dr. L. Sedlicsky cs. és kir. udv. szállító Salzburg

Gyönyörű bor.

Vidéki

36 éves özvegy férfi

vagyok, három kis leánygyerme-
kem van, a legkisebb 4 éves, ezeknek

jó nevelő anyát

keresek, és ugy magamnak

jó élettársat,

ki legalább is a 26—28 élet évét
már betöltötte és négy-ötezer frt
hozománya van. Vagyonom ingat-
lanokban van, értéke 10,000 frt.
A hozomány biztosítva lesz rögtön.
— „Csongrád” jelige alatt. 2259

Kelengyék!

Központi Divatárúház

Vásznak, asztalnemű.

Deutsch Testvérek

ARAD.

Ajánlják dusan felszerelt raktárukat mindennemű

női és férfi

divatcikkekben.

Elsőrendű gyártmányok. — Olcsó szabott árak.

Deutsch Testvérek

Női-Confectio.

ARAD, Minorita-palota.

2132

Szőnyeg!

578—1908. vhtó szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a győri kir. törvényszéknek 1908. évi 3103. számú végzése következtében, Dr. Hegedüs Kálmán mosonyi ügyvéd által képviselt Mosonyvárosi takarékpénztár javára, Popovits Gyula és neje ellen 400 kor. s jár. erejéig 1908. évi május hó 18-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 860 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Máriaradnai kir. járásbíró 1908. évi V. 285/1. számú végzése folytán 400 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi március hó 15-ik napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{8}\%$ váltódíj és eddig összesen 70 kor. 90 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig, Popovits Gyula és neje gyoroki lakásán leendő megtartására 1908. évi június hó 19-ik napjának ó. u. 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Máriaradnan, 1908. évi június hó 4. napján.

Smikál János,
kir. bír. végrehajtó.

255

16647—1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszteriumnak rendelete nyomán ezenel közhírré tesszük, hogy Budapest székesfőváros közönsége által boldog emlékezetti József főherceg ur Ó cs. és kir. Fensége honvédfőparancsnokságának 25-ik évfordulója alkalmából s annak emlékére, a m. kir. honvédség árvái részére, az illetőségre való tekintet nélkül létesített alapítványi helyek közül folyó évi szeptember 1-től a József fiúárvaházban és az Erzsébet leányárvaházban 1—1 hely kerül betöltés alá.

Mindkét árvaházba való felvétel kellőképp igazolandó:

a) az, hogy a felvételt kért gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelékébe tartozott vagy tartozó apának törvényes leszármazója;

b) a vagyontalanság;

c) félárváknál (akik tudniillik apátlanok vagy anyátlanok) az életben levő szülő vagyontalansága;

d) hogy az árva 6-ik életévét már betöltötte és hogy a fiú árva a 10., a leány árva pedig a 12-ik életévét még tul nem haladta;

e) hogy ép testű és elméjű, a himlőn átvesztett, vagy ellene sikerrel beoltott.

Az árva kora és a szülők elhalálása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és elméleti állapot, a himlő-oltás és a vagyontalanság közzéadásilag hitelesített orvosi és helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó.

A kellően felszerelt bélyegtelen kérvények, — melyekben a szülő vagy gyám neve, állása és

lakhelye (város, megye, utolsó posta) is felemlítendő, — folyó évi július hó 15-ig a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyújtandók be, a honnan Budapest székesfőváros hatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József főherceg ur Ó cs. és kir. Fenségehez fognak felterjesztetni.

Az alapítványi helyek az 1908/9. tanév kezdetén lesznek betöltendők s a felvétel vagy fel nem vételről az árvák hozzátartozói Budapest székesfőváros tanácsa által hatósági uton fognak értesítettetni.

Arad, 1908. évi május hó 30.

A városi tanács.

9193—1908. sz.

Hirdetmény.

A gyalogutak gondozásáról alkotott 12757—408/1884. számú szabályrendelet 5. §-a értelmében felhívom a ház- és telektulajdonosokat, folyó hó 15-től szeptember 15-ig házuk, illetve telkük előtt az asphalt burkolattal ellátott gyalogutát mindennap délután 1 és 2 óra között, a másféle burkolattal ellátott gyalogutát este 7 és 8 óra között meglocsolatassák, mert ennek elmulasztása esetén az említett szabályrendelet alapján szigorúan büntettetni fognak.

Arad, 1908. évi május hó 15.

Sarlot,
főkapitány.

Megjelent!

Megjelent!

A Magyarországi Uradalmak és Gazdatisztek Czimtára 1908/9.

az eddiginél sokkal bővebb terjedelemben és gazdagabb tartalommal. E czimtar tartalmazza a magyarországi uradalmak, gazdaságok, bérlok pontos címjegyzékét, valamint a gazdákat és a gazdatisztek érdeklő fontosabb tudnivalókat törvényeket, rendeleteket stb.

Becsés tartalmánál fogva gazdáknak és gazdatiszteknek nélkülözhetetlen kézikönyv.

Ara vászonkötésben 15.—kor.

Telefon szám 151.

Nagy
könyvkötészet.

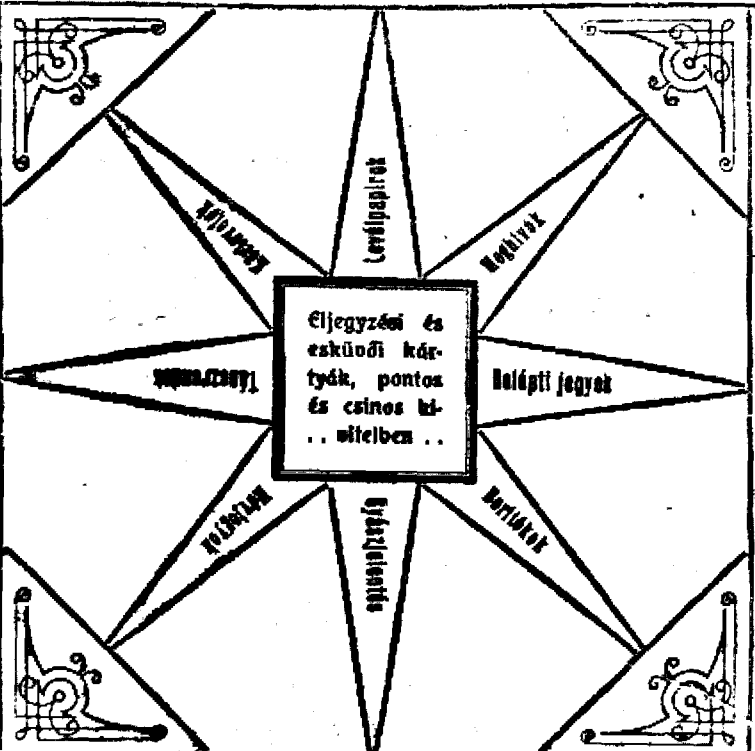
ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KÖNYVNYOMDÁJA
ARADON, JÓZSEF FŐHERCEG-UT 22. SZ.

Betű-
támlantáde.

Röviden
kötésben berendezett és
a mai kor igényeinek
teljesen megfelelően fel-
szerelt

NYOMDÁJÁT,

hol mindennemű nyom-
tatási munkák gyorsan,
pontosan és a legma-
dértebb kivitelben ja-
ványos árban készíttet-
nek el.

Aradi Közlöny

a legnagyobb és legterjedtebb vidéki politikai napilap.

ELJEGYZETÉSI ÁRA:

Helyben:

1 évre 24 korona.
1 hónap 2 korona.

Válszék:

1 évre 28 korona.
1 hónap 2 kor. 40 f.

Szorkoztsági teljes 947.

Kiadóhivatás . . . 161.

Megérkeztek a tavaszi divat újdonságok!

Brunner Béla

uri divat és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20.

(Forray-utca sark, gróf Nádasdy-palota)

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszebb és legdivatosabb kalapok, **ingek**, gallérok, kézelők, nyakkendők, keztyűk, zsebkendők, harisnyák, sétabotok és esőernyők, stb. kaphatók.

Nagy választék férfi, sport sapkákban és gyermek sapkákban.

Divatújdonság francia és olasz illatszer különlegességekben.

Kamerli J. pécsi keztyűgyár főraktára.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltnék

A hölgyek tudják legjobban, mily fontos a **szép üde arc**, mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess, megnyerő külsejű és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és azért igen nagy gondot fordítanak az arc bőr ápolására és a szépség emelésére.

A Földes-féle Margit-Creme

az egy dűll szer, mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot hófehérré teszi.

A Földes-féle **MARGIT-CREME** páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását mi sem bizonyítja fényesebben, mint azon körülmény, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits und Schönheitspflege“ nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

A **MARGIT-CREME**, miként azt számos vegyvizsgálat igazolja, ment minden káros anyagtól és így az arcot bármily ideig használják is azt nemcsak nem rontja, hanem késő öreg korig ifju üdeségében tartja meg.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható az egész világon. Ár 1 korona. 281

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, sár és folyóvíz kerítések, épület vasalások, görredőnyök napellenzők, vas-ágyak, kerti székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint mindezek szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szállítására vaskosarak kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltnék. 585

Nagy választék sárkerítés mintákból terjedelmes nagyságban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Kitűnő minőségű hódfarkú

battonyai cserép

a legolcsóbban beszerezhető

Papp József Gyula

tégla és cserépgyárosnál

Battonyán.

helybeli elárúsítás nagyban és kicsinyben az

Aradi Kőműves és Ácsiparosok

vállalati szövetkezeténél

Boros Béni-tér 6. sz.

Telefon 278. 1897

Polgári iskolát és kereskedelmi tanfolyamot végzett, a gépírásban gyakorlott leány

irodai alkalmazást keres.

Szives ajánlatok e lap kiadóhivatalába, „Iroda“ jelige alatt kérétnék. 2212

Heim Ferenc

képesített kőművesmester

Arad, Jóna-utca 36. szám.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az

építkezési szakmába vágó

mindennemű új épületek, lakházak, magtárak, istállók építését a mai kor igényeinek megfelelően a lehető legjutányosabb árban készítik, ugyancsak célszerű átalakítások és kisebb-nagyobb javításokat, s megbízás folytán a szükséges terveket készítését a legelőnyösebb feltételek mellett vállalom. Miért is a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, tisztelettel

Heim Ferenc,

1447

képesített kőműves mester.

Magányos

urnához vagy urnához

magántitkárnak

vagy 2138

gazdasági felügyelőnek

ajánkozik intelligens fiatalember.

Leveleket „K. 18. postafiók“ címen Máramaroszigetre kér.

Hair regenerator.

Ártalmatlan készítmény, mely az ősz hajnak eredeti színét adja vissza. Nem festék, hanem a gyökerekre ható készítmény, melytől a haj puha selyemfű és ugyanolyan színű lesz, a minő az eredetileg volt, korpa képződés megszűnik, ugyszintén a haj hullása is, nem piszkol.

Ára 2 korona. 271

Földes Kelemen
gyógyszertára Aradon.

+ Soványság +

szép, teljes testformát kap világhírű erőporunk által Arany érmmel kitüntetve Páris 1900, Hamburg 1901, Berlin 1903. 6-8 hét alatt 30 font hízás. Az ártalmatlanságot igazolja. Orvosilag ajánlja. Szigorúan reális — nem szelvényes. Számos köszönőirat. Egy doboz használati utasítással 2 kor. 75 fill. Posta málvány vagy utánvétellel a portón kívül. Higiénikus intézet. 673

D. Franz Steiner & Co.,
Berlin 58., Königgrätzerstrasse 78.
Budapestben kapható Török J. gyógytárban Király-u. 2.

Telefon 565. sz. Alapították 1889. évben.

Várhoi László

uri- és női cipész

Arad, Weitzer János-utca 2. sz.

(Minerita-palota a leányiskolával szemben.)

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét felhívni 18 év óta fennálló jó hírnévnek örvendő cipész-üzletemre. A bekövetkező téli időnyre beszereztem mindennemű bőrkülönlegességeket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket felhívom, hogy lábbelit készítek mindennemű legyvernemhez a legjobb kivitelben előírás szerint. Az egyenruházati egyletnek több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös árban kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszközöltnék.

Kiváló tisztelettel
Várhoi László.

541

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. l. áll. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.) nyugdíjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

dijmentes utbaigazítással és tanácsokkal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó. 501

BENZINMOTOROK

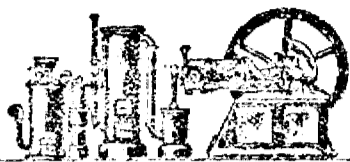
gőzlokomobilok, útimozdonyok, gőzcséplőgépek, aratógépek, „Losonczy Drill“ vetőgépek, resicai Acélekék, teljes malomberendezések, stb. stb.

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST V. VÁCI-KÖRUT 32.

Legbiztosabb és legtökéletesebb üzemű?
Elsőrendű gyártmány! 5061

SZIVÓGÁZ-MOTOROK.

Antraolj. kocsz, vala-
mint faszén-tűzelésre
egyaránt alkalmas!

Legolcsóbb és
legsabályosabb üzem!

Legmesszebbmenő
!! SZAVATOSSÁG !!

Üzemköltség körül-
belül 1-2 fillér árá
+ 1000-1500 kft.

Állandóan raktáron: Nyersolaj és ben-
zin motorok, lokomobílok és
cséplőszerelevények.

ELŐNYÖS FIZETÉSI FELTÉTELEK!

DÉNES B. motor- BUDAPEST,
specialista

Iroda és raktár: V., Lipót-körút 15.

Árjegyzék és költségvetés ingyen.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Arad, Weltzer János-u. 13. sz.

Zsinor,

gomb,
bojtok

és rojtok

állandóan raktáron tartatnak.

Gyermekek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret
szerint készíttetnek. — Minden e
szakba vágó munkát a leggyor-
sabbán készít. 838

Cement

hornyolt cserép

a legjobb fedő anyag. Vizáthatlan!
Örökké tart!

Tégla, Cserép

legjobb minőségben állandóan
raktáron 754

Pollak Sándor

tégla, cserép és cementáru gyárában

Mikalának.

Telefon 5-15.

Erzsébet-körút 37., I. em. Városi iroda:

Negyedórán belül megszünteti a

Fejfájást

hirneves

Rozsnyai fejfájás elleni pastilla

1 darab 20 fillér. 6 darab ára 1 korona.

Páratlan hatásu

gyomorerősítő-szer

a Rozsnyai-féle

Kárpáti gyomorcsépp.

Kapható csakis:

Rozsnyay Máttyás

gyógyszerárúban

301

Arad, Szabadság-tér.

NIGRIN legjobb cipőtisztítószer

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. Nigrin
egészségi szempontból melegen ajánlható, mert Nigrin folytonos hasz-
nálatainál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kipárolgását
nem akadályozza.

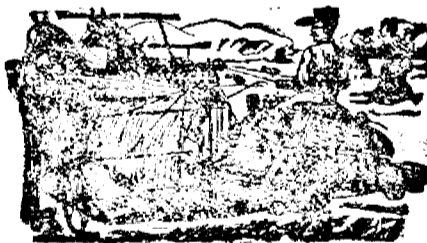
St. Fernolendt, csász. és kir. udvari szállító BÉCS.
Mindenütt kapható. 6400

„NOXON“ Canada-kaszáló-gépeket

elsőrendű gyártmányt,

Kévekötoget,
Arató-gépeket,
Fűkaszalókat,

melyek kifogástala-
nul dolgoznak,

szénaforgatókat, széna- és arató gereblyéket, széna-sajtókat, száma-
préseket, vetőgépeket, ekéket, hengereket, boronákat, kukorica-mor-
zsolékat, cséplőgépeket, járgányokat, gabonarostákat, triőreket, stb.
gyártanak és szállítanak mint külföldi országok, jóállás mellett el-
ismert legkiválóbb szerkezetben

Mayfarth Ph. és Tsa

mezőgazdasági gépgyár

1271

Bécs, II/1, Taborstrasse 71.

Kitüntetés több mint 600 arany, ezüst, bronz éremmel. — Részletes árjegyzék ingyen.

Képviselek és viszontelárúsítók keresetnek.

Nem kell London. Nem kell Páris.
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő
mérték utáni

CIPŐKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER UTÓDA

orthopéd és divat cipészetben

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Bülfő különös figyelmébe ajánlom orthopéd-
gyógycipőmet, melyek meggyőzően a láb-
fejlesztést, Gyermekknél, ugyazintén felnőtteknél
nagykereszt eredményeket értem el, amit számos
elismert tanúsít. Készíttek a valódi amerikai for-
májú cipőket meg nem különbözthető tartos szép
cipőket. B. megrendelésre kérve teljes tájékoztatást!

SEELINGER UTÓDA 841

Brecska Károly

állami cipész tanfolyam szaktanítója.

Vizvezeték-műhely

megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű kö-
zönség b. tudomására hozni, hogy a mal-
kornak teljesen megfelelő vizvezeték
berendező-műhelyt nyitottam, hol
mindennemű csatornázást, vizvezeték-
fürdőszobát, angol klozeteket, vízfűtést, ace-
tellen és Benoid-felszerelést és vezeték-
minden fajtája szivattyúkat, hőlégmotor-
és szivattyú javítását és készítését el-
vállalom.

20 évi tapasztalataim, valamint 11
évi aradi működésem biztosságot nyújt
tisztelt rendelőknek arra, hogy az elvál-
talt munkát szakszzerűen, pontosan és
lelkismeretesen, a lehető legolcsóbban
eszközölöm. 851

Ugyane szakba vágó munkák jó kar-
ban tartását átalányban elfogadom.
A n. é. közönség b. pártfogását kért,

kiváló tisztelettel

Mókos Márton

szereplő-mester

Petőfi-utca 4. sz.

Zálogtárgyakról

zálogcédulákat, brilliáns és gyé-
mánt köveket, tört aranyat veszek.

Születési, névnap, nász és meny-
asszonyi ajándékok

arany, ezüst és 1194

ékszertárgyakban

rendkívüli olcsó árak mellett kap-
hatók.

Farkas J. Streicher

Arad, Tökölvtér I.

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

751

kastélyok villák, uradalmak, szanatoriumok, kórházak, hotelek, vendéglők, gyárak, laboratoriumok, állomások, kasszárnyák templomok, iskolák,
községek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos
kitüntetés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécska-ut 13/14

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561

Mindenemű szerszámanyagok

előnyös árban kaphatók

Diósi Ign. Fia Lajos

nagyváradai cég Borosjenő melletti „Balta”
erdejében, ahol

száraz köriskeréktalp, szilkeréktalp,
lőcs és saroglyafák, agynak való szilfák
nagyban és kicsinyben előnyös árban
a helyszínen is elárusítatnak.

Érdeklődőknek úgy alulírott cég, mint Bonczos László
erdőkezelője Borosjenőn szívesen szolgál felvilágosítással.

Diósi Ign. Fia Lajos

Nagyvárad.

2252

Németh Ignác

szállítási és fuvarozás-vállalata

ARADON. Iroda: Pécskai-ut 1a.

Értesitem Aradváros és vidéke tisztelt lakosságát, hogy
elvállalok mindenemű

fuvarozási és szállítási munkát

gyors és pontos keresztülvitelét. Különös figyelemmel va-
gyok a t. költözők közönség érdekeire a legolcsóbb lebo-
nyolítása mellett.

Tisztelettel

Telefon szám 637. **Németh Ignác.**

Bármilyen waggonáru szállítmány legju-
tányosabb árak mellett.

2039

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudó-
mására adni, hogy Thököly-tér 7. sz. alatt egy

épület- és díszmű-bádogos-műhelyt

nyitottam, ahol is e szakmába vágó munkákat a legdi-
szesebb kivitelig készítem, ugyancsak mindenemű javi-
tásokat elvállalok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogásáért ese-
dezem, maradok kiváló tisztelettel

Soltész János,

épület- és mű-bádogos

1723

Arad, Thököly-tér 7. szám.

Védekezzünk a

MOLYOK

ellen.

Biztos hatású molypusztító sze-
rünket ajánljuk —.50, 1.—, 2.— koronás
eredeti dobozokban.

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

Miért vásárolnak örömet!

MUNZAI

elsőrendű kalap, fehérnemű és uri-di-
vat üzletében ARADON.

Mert!

A legkiválóbb minőségű nyári kalap,
A legdivatosabb szalma-kalap,
A legszebb színes nyári ing,
A legjobb izlésű nyári nyakkendő,
A legelegánsabb tennisz öv,
A legkitűnőbb harisnya

171

ott kapható

És mert

Páratlan olcsó, megbízható fix árak vannak.

Alapított 1860. Állami távbeszélő 213.

A cs. és kir. 33. gy. ezred tisztikarának
szállítója. — Állami tisztviselők szállítója.

Goddam!

Végre egy gyorsan és biztosan ható tyukszem-
irtó szer

Cook & Johnsons

amerik. patent-

5782

Tyukszem-gyűrű

1 db. 20 fillér, 6 db. 1 korona, postán 20 fillér portó.

Kapható a Monarchia minden gyógyszerárán, valamint az összes drogueriákban.

Ertesítés!

Aradon, Atzél Péter-
ca sarok, a színház
bejáratával szem-
ben, Zrinyi-utca.

Van szerencsém értesíteni Arad
vidéke nagyrebecsült közönsé-
t, miszerint a közlegő idény be-
tával raktáromat minden-
emű bőrökkel felszereltem,
elyből a legszebb és legjobb
ívitelű 581

ri és hölgy cipőket
készítek,
ért is becses rendelésüket kérem.
vagyok kitünő tisztelettel

Wolf J.

Elsőrendű pörkölt,
nehéz

szalonna

jutányos áron kapható

Meisztrovich Jánosnál

Aradon. 2235

Élő és művirágok!

Özv. Imre Mihályné és Társa
élő- és művirág kereskedése

Arad, Forray-utca 5. sz.
(a Dróker sörfőráktárral szemben.)

Ajánlja rendkívül nagy választékú

élő és művirág koszoruit.

Továbbá azonnal készít menyasz-
szonyi és alkalmi csokrokat a leg-
szébb kivitelben és a legjutányo-
sabb árak mellett. 487

A nagyérdemű közönség becses pártfogá-
sát kérve, maradtunk tisztelettel

Özv. Imre Mihályné és Társa.

Legideálisabb szer az arcz és
kéz bőrének ápolására az

„Sizor“

mely a legkényesebb követelmé-
nyeknek is teljesen megfelel.

Orvosilag ajánlva.

Kapható a gyógyszertárakban és gyógy-
áru üzletekben.

Főelárulító hely: 1531

WOJTEK ÉS WEISZ

gyógyáru nagykereskedő aradnál Aradon.

Kapható Hegedűs Gyula üzletében.

Egy üveg ára: 1 korona 20 fillér.

**A KI SZÉP
AKAR LENNI,**

használja egyedül a **Hajós-féle**

ARADI IBOLYA-CRÉMET,

mert a világ minden részéről jövő há-
lairaok legjobban bizonyítják, hogy

ennél jobb szépítőszert nem létezik.

Szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösséget

és mindennemű arctisztatlanságot
— varázsszerű gyorsan eltüntet. —

Ára egy tégelynek 1 korona.

Vigyázat: Csakis Hajós-féle aradi készítménye-
ket tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél: 241

HAJÓS ÁRPAD gyógyszerüzletében

Arad, Andrassy-tér 22., megyeházzal szemben,

továbbá minden gyógyszerüzlet, illatszerüzlet és drogeriában.

Minden jobb üzletben kapható.

Kérjünk Braun-féle

„Rózsa-crém“ cipőkenőcsöt,

mert az összes forgalomban levő gyártmányok
között a

„Rózsa-crém“

conserválja a lábbelit, ellentétben más készít-
ményekkel, melyek a bőrt kiszáritják és töré-
kenynyé teszik. — Eddig is számtalan szak-
ember elismerésével találkozott.

Egyedüli készítője

Braun N. A. Arad.

Ismételadók forduljanak bizalommal hozzám.

BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ

vasuti állomás, posta, távirtda és telefon.

— Közvetlen gyorsvonati kocsit Budapest nyugati pályaudvarról. Idény: május 15.—szeptember 15. —

Speciális gyógyfürdő szívbetegnek részére,

női bajknál, hólyag- és vesebajknál, kö- és fűvénybetegségeknek, a légutak-, az
emésztő- és kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál. Sápkor, vérezegénység, görvély-
és angolkór, általános gyengeség és a női ivarszervek idült bajainál. Radioaktív szén-
savas és szén-savas vasas források. Prospektust kívánatra küld a Fürdőigazgatóság.

Muschong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

kártelen kivül szállítanak, azonnal bármily
mennyiségű természetes vegyileg legtisztább
folyékony szénsavat

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból.

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított
kevesebbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás.

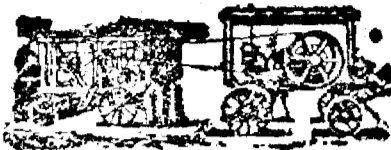
Sürgőnycim: MUSCHONG, BUZIÁSFÜRDŐ.

Interurban telefon 18. sz. 5681

Motorvevők figyelmébe!

A valódi Kállai-féle „Glória“
benzinmotorok és villanygyújtású
benzinmotorcséplőkészletek
csakis KÁLLAI motorgyárban Budapest,
VI., Nagymező-u. 43. sz. alatt sze-
rezhetők be. 497

Teljes jótállás kitünő cséplésért.

Olcsó árak 3—5 évi részletre.

Motoraink terjesztése érdekében hasz-
nált gépek cserébe vétetnek. Hir-
neves „GLÓRIA“ motoraink az
egész országban a legkitünőbb
sikerrel működnek.

Pontos cím:

KÁLLAI motorgyár

Budapest, Nagymező utca 43.

Tessék árjegyzéket kérni.

Albert Lajos

épület és bútortasztalos

Petőfi-utca 10. szám.

Elvállal mindennemű

asztalos munkák, bolti beren-
dezések készítését

a legszebb kivitelben a
leggyorsabban és mérsé-
kelt áruk mellett.

Becsés pártfogásért esedezik,
tisztelettel

ALBERT LAJOS.

**Régi építési anyagok
eladása.**

Az ujonnan épülő jószágigaz-
gatósági palota helyén levő régi
**Takácsy-féle ház lebontá-
sánál** (Széchenyi- és Ferdi-
nánd-utca sarkán) kikerülő

udvarburkolati termés-
kő és cserépkályhák

azonnal, továbbá egyéb épületanya-
gok folytatólagosan

eladatnak.

Fodor és Reisinger.

Saját termésű kitünő

tisztán kezelt magyaradi

ó és peccsenyeborok

úgy nagyobb mennyiségben, va-
lamint palackokban kapható

Winter Adolf

Égyvődnél 555

ARADON,

Deák Ferencz-utca 40. sz. alatt.

Feltűnő ujdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szívhat.

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú teljes fűrészhossz (Kahát, nád és mállény) előrend, csak	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért, szitógy felhőszövetet, turisztalódot, szelvényhangart stb. stb. gyári áron küld a miat megbízható és szolid cég mindentűt ismert postógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

(Minták ingyen és bérmentve.)
Az előnyök, a melyeket a magtörvő dívez, ha szövetkészítést követően Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősek. Szabott, legelőszbb árak. Örökös választás. Mindeh, figyelmes kivizsgálás, más a legelőszbb rendelkezés, teljesen trim árban.

5852

DEPILLOR
HAJVESZTÓ.

E csodahatású szerrel minden oly helyről, a hol a hajnövés alkalmatlan, mint arc, nyak, kezek, azt egy pár perc alatt minden fájdalom nélkül eltávolítja. Ára utasítással 1 korona.

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul a Hajós-féle ANAGALLIN használata által. Nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen egyszerű.

Ára utasítással 70 fillér. Óvakodjunk az utánzatoktól. Csak olyan készítményt tessék elfogadni, ahol „Anagallin“ szó látható.

Poloskák

kiirtására legjobb szer a

Phenolsav.

Még a petéket is kiirtja, a butorokat nem támadja meg. Ára egy üvegnek 70 fillér.

Ideális, legjobb, legtartósabb amerikai

Gummi-óvszer

NEVER.

6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

A fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban 241

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Kneipp plébános
SALÁN
Hajvize

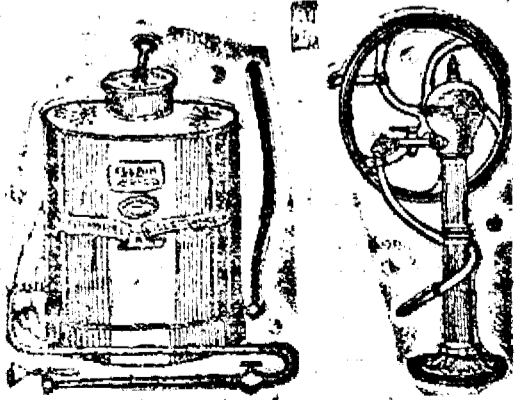
a legideálisabb és legjobb. Üvegekben á K. 2.— és K. 4.—

Kapható: Hánzu Nestor drogériájában Arad, Weltzer János-utca 2. 5797

Kovács Soma és Tsa. Arad,

Neuman-palota.

Gyári raktár: gépek, gépfelszerelések, malomszerek, pincészeti eszközökben, kutak, szivattyúk, tömlők, eredeti Vermorel-permetezők.

1164

Kühne E. mosoni mezőgazdasági gépgyár, Mo. Cornick chigagói aratógépgyár vezérképviselete.

Könyvkötészetünkben
tanulóleányok
telvétetnek.

Jäger József

esztergályos

Arad, Deák Ferenc-utca 2. szám.

Mindennemű

esztergályos munkát végez, javításokat csont és borostyánba elfogad.

Kitűnő eresztő csapok amerikai bőr betéttel, nem parafal

1327

Tüzifa

raktár.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására adni, hogy

Nagyvárad-ut 12. sz. alatt
tüzifa, faszén, szerszámfa raktárt
nyitottunk,

hol mindennemű tüzfát nagyban és kicsinyben árusítunk.

Gróf Zselénski Róbert
zimbrói erdőkezelőségének
aradi tüzifaraktára.

2228

Uj fodrász-üzlet.

Van szerencsém az igen tisztelt közönség figyelmét felhívni ujonnan berendezett

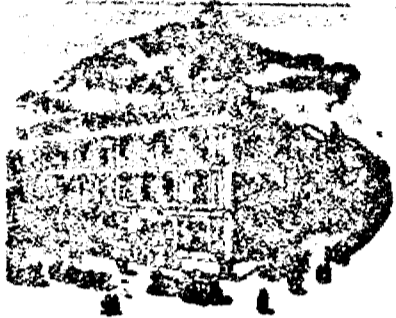
fodrász-üzletemre.

Célok pontos kiszolgálás a n. é. vendégeim teljes megelégedésére. Becses pártfogást remélve teljes tisztelettel

Scheirich Sándor

fodrász és hordóly

Arad, Zrínyi-utca 1., az Kis Aradi Takarékpénztár épületében. 1499

**„VASS”-szálloda
ARAD.**

Van szerencsém a m. t. közönség b. tudomására hozni, hogy több évtized óta a legjobb hírnévnek örvendő „VASS” szállodat és kávéházat özv. Duffner Józsefne urnától megvettem és f. évi április 1-től saját nevem alatt vezetem. Legfőbb törekvésem leendő, hogy a m. t. közönség pártfogását teljes mérvben kiérdemeljem. Mivégből a szálloda összes vendégszobáit modern stílusba renoválom és villanyvilágítással szerelem fel. Ugyanínt a kávéházat is megfelelően rendezem be, ahol is mindenkor a legkifinomott és legfinomabb kávéházi italokat, a saját termésű öt éves pankotai rizlingi borait 4 és 7 decis, valamint pilseni sáfrán sörít palackokban a legutányosabb áron szolgáltatok ki. — Minden vonat induláskor és érkezéskor saját omnibuszom. 1575 Kiváló tisztelettel

Haas Albert, szállodás és kávé.

A tavaszi idény beálltával melegen ajánlja a t. közönség figyelmébe dusan felszerelt raktárát finom kivitelű

Nap- és esernyőkben.**Nassan R.**

nap és esernyő üzlete

Szabadság-tér, Rosenblüh mellett.

Ugyanott áthuzatok és javítások olcsón és jól eszközöltetnek.

Több mint 25 év óta ellsmert legolcsóbb bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

díval, kősmű, rövidaru és fehérnemű üzlete

a „kék golyóhoz”

Arad, József főherceg ut II. szám
(Karolina-utca sarkán.)

Legujabb himzett batisztok, Zep-hírek, ruhavásznak, kartonok, napernyők remek színekben, csipkék és himzések csoda olcsó árakban, trikók, kesztyűk, harisnyák, szalma kalapok, gyermekcipők és ruhák nagy választékban, rendkívül olcsón árusítatnak Kilényi C. és Társánál. 1951

Legolcsóbb bevásárlási forrás!**Biharfüred. Stina de vale.**

Klimatikus gyógyfürdő; — Bihar megye Budorássza községhez tartozó nagy fenyves-hegységbe fekszik, mely tengerszint felett 1069 méter magasságban áll. — Maga a fürdő páratlan szépségű völgyben, gyönyörű vidék és fenyvesekkel van körülveve nagy távolságokban, különböző irányú kirándulások, turista menetek és felvételeknek becses, kellemes és felelhetetlen látványú vidékei. — A gyógyfürdő levegője ózondus, teljesen por- és szélmentes, vize kitűnő hegyi forrásokból áll — fürdője fenyű és hidegvíz — így nemcsak a nyári üdülésre kitűnő, hanem a gyenge test szervezeteinek erősítő és sikeres gyógyhatása páratlan. — A fürdői szezon június 15-től szeptember 15-ig tart. — Vasutállomása Belényes, ahonnan 25 kilométerre van, melyet kocsin lehet megtenni. Magának a fürdőnek csendőrsége, posta-, távirat- és telefonállomása van. Még bővebb felvilágosítással június 10-ig, Nagyvárad ősi pusztá, azontul Biharfüredről a fürdőkezelőség készséggel szolgál. 2160

Telefon 848. sz.

Jégszekrények.

Legujabb amerikai rendszer, magyar szabadalom bej.

Jégtartány vasrácsból és sodronyhálóból

Jéggel együtt

csékely havi részletfizetésre kaphatók:

Husserl Manó

bádogosnál

1767

Arad, zsidó-templom épület.

Ujdonság!

**50% fűtőanyag megtakarítás az ujonnan megjavított
hygienikus**

központi légfűtés útján.

Az egyetlen, valóban egészséges fűtőmód. Amerikában általánosan alkalmazva. Alkalmos egycsaládos házak, villák, boltok, termek, irodák, templomok és iskolák, stb. számára.

A szobában nincs sem kályha, sem más fűtőtest, a meleg levegő a padlón vagy a falon levő rácson jut a szobákba. Semmi por. A légzőszervekre káros száraz levegő kepződése lehetetlen. A meleg levegő szabályozása a csapórácok által, hogy minden hőfokot elérhessünk. A gyors melegáramlás által 10—15 perc alatt az összes szobák felmelegíthetők. Csékely tüzelőanyag felhasználás. Az ablakoknál huzat nincs. Fűtőanyag-nak szén és kokszt alkalmas. Minus 20° Celsius külsőhőmérsékletnél 20° meleg érhető el. — Kívánatra prospektust küld: 1812

Spira Mor,

petroleum és gépolaj nagykereskedő és gazdasági gépek nagyraktára
ARAD, Andrassy-tér 3. sz. I. emelet 28. ajtó. Telefon 630. sz.

Megbízható jutalékos ügynökök kerestetnek.

Pontos kiszolgálás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

szobafestő, mázólo és szobakárpitozó vállalatomat

a jelenkor igényeinek megfelelőleg berendezve, saját közreműködésem és felügyeiletem mellett megkezdtem.

Birtokomban vannak a legujabb stilszerű minták, melyek szakképzettségem mellett, azon helyzetbe hoznak, hogy a legszebb kivitelű munkát is a legutányosabban számítok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogásáért esedez

Hegyesi Géza

szobafestő és mázólo

2076

Aradon, Al-ómarospart-sor (Dr. Angel-féle ház.)

Csak én általam érhető el.

Szőlőkötöző fonal

a legjobb minőségben.

Saját gyártásu mindennemű

Gazdasági

kötélárak,

Gabonaszákok,

vizhatlan és vitorlavászón

Ponyvák,**Szalmaszákok,**

kárpitós kellekek és fonott

Lószőr

a legjobb minőségekben, a
a legolcsóbban kapható az

Erdélyi és Bácskai Iparáru
raktár 1483

Reich B. Károly Fia

és Társa

Andrassy-tér 6.

(Verhos-ház.)

500 koronát

fizetek annak, aki Bartilla-fogvázának használatát mellett, üvege 70 fill. valaha ismét fogtájást kap, vagy a szája büszlik. **Bartilla A. Srőkősei, (R. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1.** — Kapható Aradon minden gyógyszerárban, különösen Földes Kelemennél, Deák Ferenc-utca 11. sz. és Rozsnyay Mátyásnál, Szabadság-tér. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok jelölése: 161 di-jantatnak. 622

Nemcsak a honi, hanem a helyi ipart is pártoljuk!

Spanlang János

épület-, műlakatos- és mérlegkészítő műhelye
Arad, Flórián-utca 66. sz. (Saját házában.)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönség figyelmébe szakszerűen és kitűnő munkaerővel berendezett

épület-, műlakatos és mérlegkészítő műhelyét.

Elvállal minden e szakmájába vágó munkákat, u. m.: épületek felvasalását, takaréktűzhelyek, kapuk, erkélyek, folyosók, lépcsőzetek, sűrácsozatok, verendák, övtetők és cimtáblák elkészítését, modern minták és izléses kivitelben. — Ugyanínt elvállalja mindennemű Meidlinger-féle kályhák és szivattyús kutak szerelését, továbbá tizedes-, százados- és hid-mérlegek elkészítését bármely nagyságban a legutányosabb árak mellett. — Javítások mérsekkelt árak mellett eszközöltetnek. Minden munkáért kezesség vállalatik. — Minden munka személyes felügyeiletem alatt készül. Kitűnő munka, pontos és szolid kiszolgálás. — A n. é. közönség szives megbízásait kérve, kiváló tisztelettel: **Spanlang János, épület-, műlakatos és mérlegkészítő, Flórián-utca 66. sz. 1761**

Tervezé és költségvetés díjmentesen készítetük.

Világosításokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Ar apró hirdetések előre fizetendők.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárultó helyein.

A K I N E K

ismeretség híján

akasztásra, nevelőre, életvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdaságtanra, kúrosárra, vintzellőre, terítésre.

kúrosárra, gazdaságtanra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy, irodaszolgára, pénzeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége.

ARADI KÖZLÖNY

és hirdetés

rovatait használja.

Szerény 25.

Levele van.

Szerény nő 27.

Levele van.

4 szobás lakás

elköltözés miatt jutányos áron azonnal kiadó. Bocskay-tér 6

Magyar 45

levelét más valaki vette át. Postarostante kér tehát hirt. „Szerény nő 27“ 2269

Keresek

irodai gyakornokot. Ajánlatok szorgalmas jellegére a kiadóhivatalba kérek. 2266

Egymásbanyiló 2 szoba

csinosan butorozva a főtér közelében azonnal kerestetik. Cím a kiadóban. 2268

Varrónő

ajánlkozik ugy helyben, mint vidékre házakhoz. Ladik Etelka, Batthányi-utca 36. 2258

Jó erkölcsű fiú

tanulónak felvétetik Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad, Weitzer János-utca. 2260

Hogy van édesem?

Mostanig vártam értesítését. Miért nem írt? Ugyebár, már elfelejtett. Üdvözlő I. R. 2256

Két bádogos segédet

keresek azonnali belépésre állandó alkalmazásra. Nős előnyben részesül, kinek lakást is adok. Ajánlatok Weinberger Menyhért épület diszmi bádogos-mesterhez, Csermő intézendő. 2261

Ménesi hegyi bor

100 hektoliter eladó. Cím a kiadóban. 2263

Utikönyveket (Badeker)

állandóan raktáron tart Ingusz I. és Fia könyvkereskedése Arad, Weitzer János-utca. Arad és temesmegyei telefon 517. sz. 201

Dlcső tűzifa és szerszámja

kapható a csálai erdőben közel a városhoz. 1 erdei öl szilhasábfá 30 korona. 1 erdei öl tölgyhasábfá 26 korona, 1 erdei öl dorongfa 22 korona, 1 erdei rakás forgács 8 korona, 1 drb. szil és tölgyfalócs 70 fillér, 1 drb. szilfa saroglya 70 fillér, 100 drb. tölgyfa küllő 12 korona. Nagyobb mennyiségű tölgy kerítés oszlop, agyának való szilfa, tölgy és szilfarönk. Cukor László, fakereskedő Arad. 2262

Több mint 600

vagyonos hölgy óhajt mielőbb férhez menni. Komoly házasulandók (vagyon, vallás, foglalkozás, mellesleg) forduljanak Schlesinger céghez, Berlin 18. címre. (A kontinens legnagyobb intézete.) 5949

Gárgon lakás,

mely az Andrassy térre néz, elegáns, egészen különvált és irodának is használható, azonnal kiadó Neuman-palota, Andrassy-tér 25—26. II. emelet. Bővebbet ugyanott, Dr. Kronstein urnál. 2198

Egy jó karban

lévő fűszer- és rövidáru berendezés azonnal, jutányos áron eladó, Weisz Rudolf és Társánál Kovaszinon. 2213

Termő szőlő eladó.

Világosan, öt perenyire a 12. sz. motormegállótól, a nyergeshegyen 5 kataszt. hold. Van benne szép, új nyaraló pincével. Borház és ebben minden szükséges felszerelés, hordók. Tulajdonos Györke Lajos tanár, Brassó. 1984

Kiadó!

Izraelita templom épületben egy nagy sarok üzlet és több mellék-helyiségek. Ugyanott nagy választékban mindenféle új és használt butorok olcsón kapható. 2101

Veszek könyvtárakat

és hangjegyeket. Minden újdonság raktáron. Antiquar könyvek. Könyvtárak berendezése. Nyomatványok elkészítése. Kölcsonkönyvtár. Vizsgalapok száza 1 korona. Kerpel Izsó könyv- és papirkereskedése, Aradon. 212

Állandóan alkalmi vételek.

Ifjúsági iratok félárban. díszítélpapír feltűnő olcsón. Festőminták kölcsönintézet. 100000 köt. kölcsönkönyvtár. Krausz Paulin, Színház-épület, telefon 511. 995

Eladó

a belvárosban egy 2200 koronát jövedelmező ház. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 1918

Pörkölt szalonna,

légenszáritott, oldalankint 35—60 kg. nehéz, kapható Rauchbauer Nándornál, Ujszentannán. 1991

A Nagy Sándor-utcai „Cserebogár“ vendéglő más vállalkozás miatt szabadkézből eladó.

Intelligens

özv. urinónél jó házikoszt kapható. Bővebbet Thököly-tér 4., ajtó 3.

Kisasszony,

ki a gépigást és a könyvelést is bírja, állást keres. Cím a kiadóban.

Jó karban levő

íróasztalok
megvételre kerestetnek.

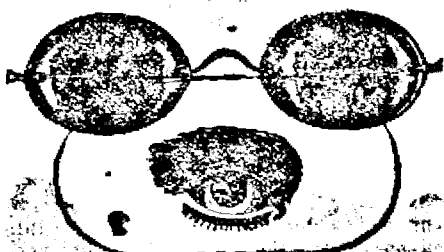

Elsőrendű látszerész üzlet.

DICK SAMU

órák és látszerész

Arad Andrassy-tér és Weitzer János-utca sarkán

Elad és javít mindennemű órákat és évi jótállás mellett a legolcsóbb árakon. Raktáron tart mindennemű színházi látszerészeket a legkülönbözőbb kiállításban, legfinomabb forgóúrat, orrcsipek és szemüvegek arany, ezüst, nickel és tekenőbeka csont keretekben, legjobb üvegekkel.

• Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must és szesz részere, továbbá mindenféle hőmérők, mindennemű kivitelben. 2413

Szemüvegek és orrcsipek orvosi rendelet szerint azonnal készíttetnek.

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönségnek tudomására hozni, hogy

Vécsey-utca 6. sz. alatt levő,
a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

lakatos műhelyemet

ajánlom becses pártfogásába. Elvállalok mindennemű e szakmába vágó munkát úgy épületmunkákat, takaréktűzhelyek, sűrkerítések elkészítését stb. Helybeli és vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítenek.

Tisztelettel 1785

KOMJÁTHY ISTVÁN

lakatos mester. Arad, (Vécsey-utca 6. sz.)
Kész tűzhelyek raktára.

14868—1908. sz.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a nagyméltóságú m. kir. Földművelésügyi miniszter ur 32900—1908. sz. a. kelt rendeletével a répabogár pusztításai és károsításainak lehető megakadályozása végett a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. XII. t.-c. 58. §-ában adott felhatalmazásánál fogva az ugynevezett répabarkét (lisztes répabogár, Cleonus punctivent ris Germ) valamint a hamvas vicellér bogarat (Otiorrhynchus ligustici Zinne) azon káros állatok és rovarok között soroztam, melyeknek irtása az idézett t.-c. szerint kötelező. Miért is elrendeli, hogy minden birtok répaföldjén az említett bogarakat márciustól június hó közepéig irtani tartozik.

Az irtásra vonatkozó részletes utmutatást a város közelebb rendelkezésre fogja bocsájtani.

Arad, 1908. évi május hó 9-én.

A városi tanács.

10012—1908. kh. sz.

Hirdetmény.

Tudomásomra jutott, hogy az aradi boza és limonádé árusítók a hűsítő italokba jégvermekből származó jeget dobálnak bele.

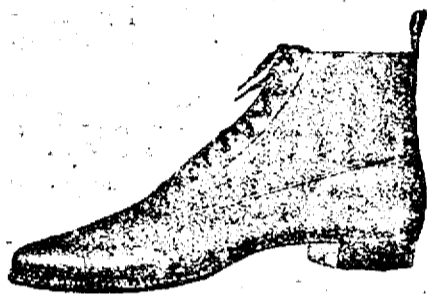
Miután a városi orvosi hivatal véleménye szerint a jégvermekből származó jégnek ily módon való használata az egészségre ártalmat idézhet elő, a jégnek a hűsítő italokba való bedobását ezennel betiltom és felhívom a boza és limonádé árusítókat, hogy az italokat oly módon hűtsék le, hogy a jég az élvezendő hűsítő itallal ne érintkezzék.

Azon árusítók, kik ezen tiltás dacára az italokba dobnak, az 1876. évi 7. §-a alapján engedhet pénzbírságtalanságba.

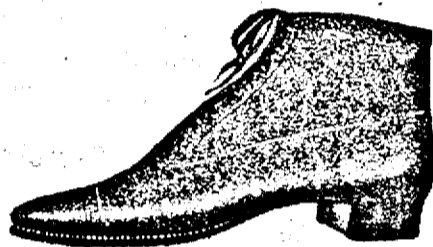
FISCHER CIPŐK

nagy áruháza

Kizárólagosan elsőrendű helybeli kézimunka!

Elsőrendű kézimunka. Férfi strappa cipő boxbőrből. Ára forint 5.75.

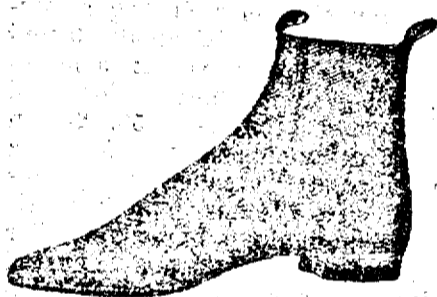
Elsőrendű kézimunka. Uri cipő finom box bőrből, elegáns forma. Ára forint 7.50

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő a legfinomabb chevro bőrből, gyönyörű szabás. Ára forint 7.75.

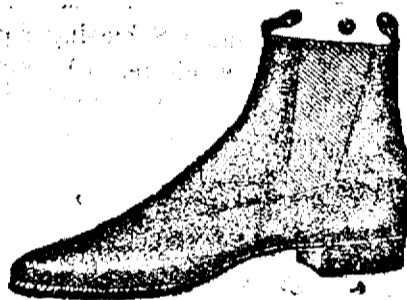
Elsőrendű kézimunka. Férfi cipő finom chevro bőrből. Ára forint 6.50.

Elsőrendű kézimunka. Férfi cuggos cipő, finom box bőrből, kényes lábaknak. Ára forint 5.50.

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő valódi amerikai formában, a legfinomabb box bőrből. Ára forint 7.50

Elsőrendű kézimunka. Uri cuggos cipő a legfinomabb párisi chevro bőrből. Ára forint 6.75.

Elsőrendű kézimunka. Uri cipő valódi párisi chevro bőrből, amerikai szabás, fűzős vagy gombos. Ára forint 8.25.

Elsőrendű kézimunka. Női fűzős cipő box bőrből, kitűnő minőségű. Ára forint 5.50.

Elsőrendű kézimunka. Női fűzős cipő, legfinomabb chevro bőrből, rendkívül elegáns. Ára forint 6.25.

Elsőrendű kézimunka. Női fűzős cipő barna chevro bőrből, elegáns forma. Ára forint 5.90.

Elsőrendű kézimunka. Női gombos cipő legfinomabb chevro bőrből, gyönyörű forma. Ára forint 6.50.

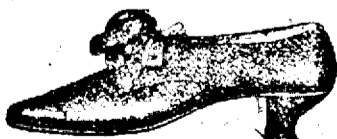
Elsőrendű kézimunka. Női cipő finom box bőrből, kitűnő minőségű. Ára forint 5.90.

Elsőrendű kézimunka. Gyermekcipő erős felső és erős talp. Ára forint 2.50, 3.—

Elsőrendű kézi munka. Női cipő kivágott finom valódi chevro bőrből. Ára forint 4.75.

Elsőrendű kézimunka. Női chevro félcipő, elegáns szabás. Ára forint 4.90.

Elsőrendű kézimunka. Női félcipő, finom barna chevro bőrből. Ára forint 5.—

Finom erős fűzőcipő. Ára forint 3.25, 3.75.